

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Srovnání daně z přidané hodnoty v České republice a ve vybraných zemích

Evropské unie

Value Added Tax Comparison in the Czech Republic and in EU Selected Countries

Studentka:

Hana Dančáková

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Alena Stibůrková

Ostrava 2010

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně. Všechny použité zdroje uvádím v příloze.

Děkuji vedoucí práce Ing. Aleně Stibůrkové za odbornou pomoc při tvorbě bakalářské práce.

Valašské Meziříčí

7. května 2010

OBSAH:

Úvod	7
1 Daň z přidané hodnoty v České republice	9
1.1 Právní úprava	11
1.2 Předmět daně.....	11
1.3 Základ a výpočet daně	12
1.3.1 Základ daně.....	12
1.3.2 Výpočet daně	13
1.4 Daňové subjekty	14
1.4.1 Osoby povinné k dani	14
1.4.2 Osoby osvobozené od uplatňování daně.....	15
1.4.3 Obrat	15
1.4.4 Osoby identifikované k dani	16
1.4.5 Registrace plátce	16
1.4.6 Zrušení registrace.....	19
1.5 Sazby daně z přidané hodnoty	20
1.6 Zdaňovací období	22
1.7 Osvobození od daně.....	23
1.8 DPH při dodání zboží do jiného členského státu (vývoz zboží).....	24
1.9 DPH při pořízení zboží z jiného členského státu (dovoz zboží).....	25
1.10 Informace k DPH	25
2 Daň z přidané hodnoty ve vybraných zemích Evropské unie.....	28
2.1 Harmonizace DPH	28
2.2 Změna sazeb DPH ve vybraných zemích Evropské unie	30
2.3 Daň z přidané hodnoty na Slovensku	31
2.3.1 Zdanitelná osoba	31
2.3.2 Základ daně.....	32
2.3.3 Registrační povinnost	32
2.3.4 Zrušení registrace.....	34
2.3.5 Sazby daně	35
2.3.6 Zdaňovací období	35
2.3.7 Osvobození od daně.....	36
2.4 Daň z přidané hodnoty v Polsku	37

2.4.1	Plátce daně	37
2.4.2	Základ daně.....	37
2.4.3	Osvobození od daně.....	38
2.4.4	Sazby daně	38
2.4.5	Registrační povinnost	39
2.5	Přepočet cizí měny při dodání zboží.....	40
2.6	Přepočet cizí měny při pořízení zboží.....	40
3	Srovnání daně z přidané hodnoty ve vybraných zemích.....	42
3.1	Srovnání sazeb DPH	42
3.2	Srovnání registrační povinnosti	45
3.3	Přepočet cizí měny – dodání zboží	46
3.4	Přepočet cizí měny – pořízení zboží	49
3.5	Daň na vstupu a výstupu	51
3.6	Třístranný obchod – zjednodušený postup	53
3.6.1	Definice osob v třístranném obchodu	56
4	Závěr	57
	Seznam použité literatury	59
	Seznam zkratk	62
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	63
	Seznam tabulek	64
	Seznam obrázků	64
	Seznam grafů.....	64
	Seznam příloh.....	65

Úvod

Den vstupu České republiky do Evropské unie 1. 5. 2004 se stal dnem mnohých změn. Česká republika tím definitivně získala možnost volně se pohybovat a usazovat na území Unie a tím i přesouvat svůj kapitál a poskytovat služby, ale hlavně volně obchodovat s ostatními členskými zeměmi, vyvážet a dovážet zboží. Z toho důvodu musela, jako nový členský stát, provést opatření, kterými přizpůsobila svůj daňový systém principům Evropské unie. Jednou z oblastí, které se tato změna v oblasti daní dotýká, je oblast daně z přidané hodnoty.

Daňová politika v rámci Evropské unie nepatří mezi společné politiky. Z pohledu EU se jedná o oblast se sdílenými pravomocemi. To znamená že členské státy mohou vydávat vlastní legislativu v případě, že tak již neučily orgány Evropské unie. Členské státy si tedy samy určují, jak bude vypadat konečný právní předpis. Jakýkoliv harmonizační postup v daňové oblasti navíc podléhá jednomyslnému schválení ze strany členských států, to znamená, že musí souhlasit každý členský stát.

Daň z přidané hodnoty je v České republice uplatňována od roku 1993, kdy nahradila daň z obratu. Vycházelo se ze zákona č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, platného od 1. 1. 1993, a jeho novely. Dnem vstupu České republiky do Evropské unie začal platit nový zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Právním základem pro aplikaci sazeb DPH v členských zemích se stala Směrnice o DPH 2006/112/ES.

Cílem mé bakalářské práce je přiblížit čtenáři fungování podle mého názoru docela složité problematiky daně z přidané hodnoty v České republice a poté ve vybraných zemích Evropské unie. V první kapitole mé práce se zaměřuji na právní úpravu a fungování DPH v České republice. Jsou zde vysvětleny pojmy jako základ nebo výpočet daně, které osoby jsou k této dani povinné a naopak, které jsou od uplatňování daně osvobozené, registrační povinnost aj. Důležitou součástí první kapitoly jsou i sazby daně. Jelikož zákon č. 362/2009 Sb. pozměňuje některé zákony v souvislosti se státním rozpočtem ČR na rok 2010, dotýkají se tyto změny i sazeb DPH. Část pátá obsahuje změnu zákona č. 235/2004 Sb. a to konkrétně změnu výše snížené sazby (z 9% na 10%) a základní sazby (z 19% na 20%). V této části jsou definovány i způsoby, jak lze získat informace k DPH, konkrétně pomocí DIČ, systému VIES a Intrastatu.

Ve druhé části jsem se zaměřila nejprve na harmonizaci DPH v Evropské unii a na nejdůležitější směrnice upravující fungování DPH v rámci EU. V této kapitole se hlavně snažím popsat fungování DPH ve vybraných státech EU, konkrétně v Polsku, ale hlavně na Slovensku. Můžeme zde najít pojmy stejné nebo podobné jako u ČR, např. základ daně, kdo je plátce daně, ale hlavně sazby daně, které jsou poněkud odlišné.

Obsahem třetí kapitoly je srovnání pravidel fungování DPH v ČR a ve vybraných členských státech, srovnávání především registrační povinnosti k dani, ale hlavně porovnání sazeb daně. Dále jsem se zde zaměřila i na přepočet měny při dodání a pořízení zboží při vystavení daňového dokladu. V této kapitole je popsáno také fungování třístranného obchodu na uvedených příkladech.

1 Daň z přidané hodnoty v České republice

Daň z přidané hodnoty patří mezi nejmladší daně. Poprvé byla zavedena ve Francii po druhé světové válce. Rozšířila se téměř do všech vyspělých zemí a je používána ve všech státech Evropské unie. Pro svou administrativní náročnost je obtížně zaváděna v rozvojových zemích, ale používá se v zemích s rychle se rozvíjející ekonomikou. V České republice je používána od roku 1993.

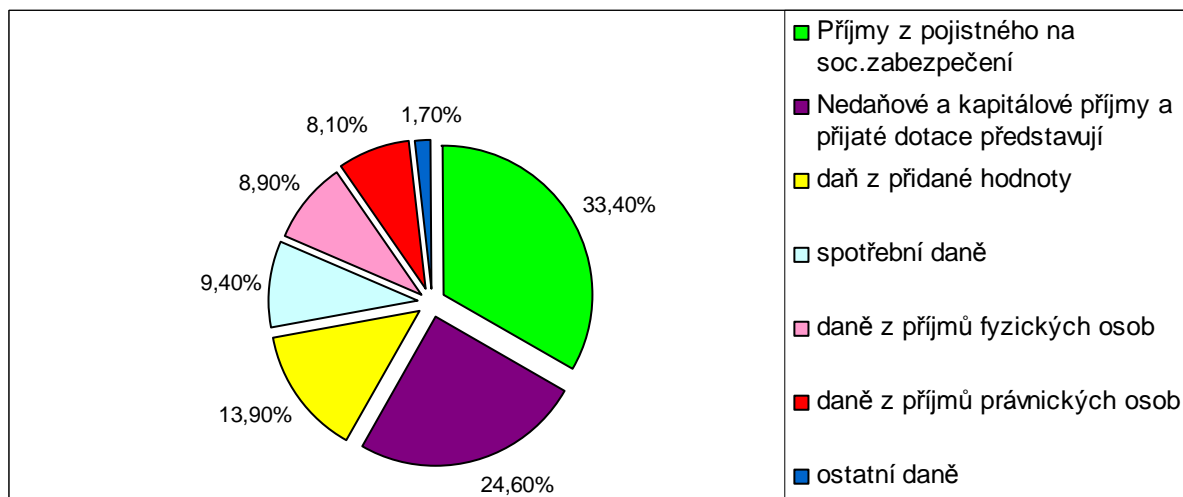
Daň z přidané hodnoty může být charakterizována jako **všeobecná** (jedním systémem se zdaní dodání zboží, nemovitosti a poskytnutí služby), **vícestupňová** (zdanění každého stupně při výrobě), **ze spotřeby** (touto daní je zatížena spotřeba zboží a služeb) a **nepřímá**, tzn. že je obsažena v ceně majetku nebo služby a neplatí se přímo jako samostatná částka.

Nepřímost daně z přidané hodnoty se projevuje tak, že plátcí daně nejsou subjekty, na které tato daň dopadá. Výrobce nebo prodejce daň připočítá k ceně výrobku a zákazník ji zaplatí společně s cenou. Výrobek se tedy stává o tuto daň dražší. Pro výrobce nebo prodejce však daň nepředstavuje žádný výnos, neboť ji musí odvést do státního rozpočtu. Daň z přidané hodnoty je daní vícestupňovou, tzn. že se zdaní každý stupeň při výrobě a dodání zboží a služeb. Daň z přidané hodnoty zatěžuje výlučně tu část hodnoty výrobku a služby, kterou výrobce nebo prodávající přidal k ceně výrobku nebo služby nakoupené z předcházejícího stupně. Daň pak nese konečný spotřebitel v prodejní ceně nakoupeného zboží a služby. Nevýhodou daně z přidané hodnoty je její administrativní náročnost při účtování daně. Nákladnost je dána velkým počtem plátců daně a velkou složitostí účtování.

Jednou z výhod DPH je, že zajišťuje spolehlivé a tedy i jisté výnosy pro stát. Jak je možno vypočítat z následujícího grafu, DPH představuje třetí nejvýznamnější položku v příjmech do státního rozpočtu. Z celkových příjmů představují příjmy z DPH v České republice v roce 2009 13,9 %.

Graf č. 1

Struktura celkových příjmů státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2009

Zdroj: vlastní zpracování

Výhody DPH

- možnost zdanit nejen zboží, ale i služby
- je výhodná pro mezinárodní obchod
- odolná proti daňovým únikům
- zajišťuje spolehlivé výnosy pro stát

Nevýhody DPH

- náročný přechod na novou daň (nutný silný politický tlak, vysoká cena, nutnost registrace subjektu daně)
- velké administrativní náklady pro fungování daně (jak pro plátce, tak pro stát, náročnost účtování)
- hrozba ve zvyšování inflace (např. v ČR v r. 1993 růst spotřebních cen o 20,8 %)

1.1 Právní úprava

Daň z přidané hodnoty je v České republice používána od roku 1993 a nahradila daň z obrátu. Problematiku DPH upravoval do dubna roku 2004 zákon č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, platný od 1. 1. 1993, a jeho novely. Od vstupu České republiky do Evropské unie v květnu roku 2004 platí nový zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

Předmět právní úpravy je rozšířen o zapracování příslušných předpisů Evropského společenství, zejména Směrnice 2006/112/ES, která je účinná od 1. ledna 2007 a nahradila původní tzv. Šestou směrnici, podle které byl konstruován zákon o DPH ke dni vstupu České republiky do EU. [3]

1.2 Předmět daně

Obecné vymezení předmětu daně se nachází v § 2 zákona o DPH. Předmětem daně z přidané hodnoty je dodání zboží nebo převod nemovitosti za úplatu osobou povinnou k dani s místem plnění v tuzemsku. Pojmem převod nemovitosti se také rozumí přechod nemovitosti v dražbě. Předmětem daně je také poskytování služeb za úplatu osobou povinnou k dani a dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku.

Předmětem daně je dále pořízení zboží z jiného členského státu EU, pokud je uskutečněno za úplatu a to osobou povinnou k dani nebo právnickou osobou, která nebyla založena za účelem podnikání. Jestliže se jedná o pořízení nového dopravního prostředku, je toto pořízení předmětem daně i v případě, že pořizovatel je osoba, která není osobou povinnou k dani, např. občan, který nepodniká. [1]

Předmětem daně není pořízení zboží z jiného členského státu Evropské unie, s výjimkou pořízení nového dopravního prostředku nebo zboží, které je předmětem spotřební daně, jestliže dodání tohoto zboží v tuzemsku by bylo osvobozeno od daně podle § 68 odst. 1 až 9. Předmětem daně také není pořízení zboží uskutečněno osobou osvobozenou od uplatňování daně podle § 6 nebo právnickou osobou, která nebyla založena za účelem podnikání a celková hodnota pořízeného zboží bez daně nepřekročila v běžném kalendářním roce částku

326 000 Kč a tato částka nebyla ani překročena v předchozím kalendářním roce. Plnění, která jsou předmětem daně, jsou zdanitelnými plnění, pokud nejsou osvobozena od daně. [3]

1.3 Základ a výpočet daně

1.3.1 Základ daně

Pojem základ daně upravuje § 36 zákona o dani z přidané hodnoty. Základem daně je vše, co jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátce za uskutečněné zdanitelné plnění od osoby, pro kterou je zdanitelné plnění uskutečněno, nebo případně od třetí osoby. V případě přijetí platby před uskutečněním zdanitelného plnění je základem daně částka přijaté platby snižena o daň.

Součástí základu daně podle § 36 odst. 3 je:

- jiné daně, cla, poplatky nebo dávky
- spotřební daň, pokud zákon nestanoví jinak podle § 41
- dotace k ceně
- daň z elektřiny, daň ze zemního plynu a některých dalších plynů a daň z pevných paliv a to podle právní úpravy těchto daní
- vedlejší výdaje, které jsou účtovány osobě, pro kterou je uskutečňováno zdanitelné plnění, při jeho uskutečnění
- při poskytnutí služby i materiál přímo související s poskytovanou službou
- při poskytnutí stavebních a montážních prací spojených s výstavbou, změnou dokončené stavby nebo v souvislosti s opravou stavby, konstrukce, materiál, stroje a zařízení, které se do stavby jako její část montážními a stavebními pracemi zabudují nebo zamontují. [5]

Do základu daně se nezahrnuje částka, kterou plátce obdržel od jiné osoby na úhradu částky vynaložené jménem a na účet této jiné osoby. Podmínkou je, že přijatá částka nepřevýší uhrazené částky za jinou osobu a plátce si u plnění uhrazeného za jinou osobu neuplatní nárok na odpočet daně. [3]

1.3.2 Výpočet daně

Výpočet daně z přidané hodnoty je obsažen v § 37 zákona o dani z přidané hodnoty. Daň se vypočte podle základu stanoveného v § 36 jako součin platby za zdanitelné plnění bez daně a koeficientu. Ten se vypočítá jako podíl, v jehož čitateli je číslo 20 v případě základní sazby daně, případně při snížené sazbě daně číslo 10 a ve jmenovateli číslo 100. Vypočtený koeficient se zokrouhlí na čtyři desetinná místa.

Tabulka č. 1

Výpočet ceny včetně daně ze základu daně

Základ daně	Výpočet daně	Daň	Cena včetně daně
100.000 Kč	$100.000 \times (10/100)$	10.000 Kč	110.000 Kč
200.000 Kč	$200.000 \times (20/100)$	40.000 Kč	240.000 Kč

Daň může plátce také vypočítat z částky za zdanitelné plnění, která je včetně daně, nebo z částky stanovené podle § 36 odst. 6, která je včetně daně, a koeficientu. Ten se vypočítá jako podíl, v jehož čitateli je číslo 20 v případě základní sazby daně nebo číslo 10 v případě snížené sazby daně a ve jmenovateli součet údaje v čitateli a čísla 100, vypočtený koeficient se zaokrouhlí na čtyři desetinná místa. Cena bez daně se pro účely zákona o DPH dopočte jako rozdíl částky za zdanitelné plnění obsahující daň a vypočtené daně po případném zaokrouhlení.

Tabulka č. 2

Výpočet základu daně z ceny včetně daně

Cena včetně daně	Výpočet daně	Daň	Základ daně
110.000 Kč	$110.000 \times (10/110)$	10.000 Kč	100.000 Kč
240.000 Kč	$240.000 \times (20/120)$	40.000 Kč	200.000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

1.4 Daňové subjekty

1.4.1 Osoby povinné k dani

Osobou povinnou k dani je fyzická nebo právnická osoba, která sama uskutečňuje ekonomickou činnost, pokud tento zákon nestanoví v § 5a jinak. Osobou povinnou k dani je i právnická osoba, která není založena za účelem podnikání, ale uskutečňuje ekonomickou činnost.

Na základě tohoto vymezení jsou osobou povinnou k dani tuzemské podnikatelské subjekty, ať již právnické nebo fyzické osoby, ale i osoby registrované k dani v jiném členském státě a zahraniční osoby povinné k dani, a také další osoby, které nejsou sice podnikateli, ale samostatně provádějí ekonomickou činnost. Tyto osoby se stanou plátcí ze zákona nebo dobrovolně za stanovených podmínek, pokud provádějí ekonomickou činnost. [3]
Od 1. ledna 2008 mohou být osobami povinnými k dani také skupiny spojených osob.

Ekonomická činnost je především soustavná činnost výrobců, obchodníků a osob poskytujících služby. Jsou to také činnosti vykonané jako nezávislé činnosti a to podle zvláštních předpisů. Ekonomickou činností se tedy rozumí podnikání, ale také další samostatné výdělečné činnosti. Za ekonomickou činnost se považuje i využívání hmotného a nehmotného majetku, který je využíván soustavně a to za účelem získání příjmů, tj. např. dlouhodobý pronájem movitého a nemovitého majetku.

Příklad: Jestliže sportovní klub je občanským sdružením, vedle činnosti, k níž byl založen, uskutečňuje i ekonomickou činnost, např. provozuje občerstvení v tenisovém areálu, je osobou povinnou k dani. Obdobně to platí např. v případě příspěvkové organizace zřízené státem, která vedle své činnosti, pro niž byla zřízena, provádí i ekonomickou činnost, např. provozuje závodní jídelnu pro zaměstnance a školící rekreační středisko, v němž se rekreují zaměstnanci a jejich rodinní příslušníci. [1]

Za ekonomickou činnost se naopak nepovažuje činnost zaměstnanců nebo jiných osob na základě pracovněprávního vztahu. Stát, kraje, obce, organizační složky států, krajů a obcí, dobrovolné svazky obcí, hlavní město Praha a jeho městské části a právnické osoby založené nebo zřízené zvláštním právním předpisem nebo na základě zvláštního právního předpisu se

při výkonu působností v oblasti veřejné správy nepovažují za osoby povinné k dani, a to i v případě, kdy za výkon těchto působností vybírají úplatu. [3]

1.4.2 Osoby osvobozené od uplatňování daně

Osoba osvobozená od uplatňování daně podle §6 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty je osoba povinná k dani, která má sídlo nebo místo podnikání v tuzemsku a jejíž obrat nepřesáhl za nejvýš 12 předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců částku 1 000 000 Kč.

Jedná se vlastně o tuzemskou osobu povinnou k dani, která není plátcem, protože nepřekročila registrační limit a ani se nezaregistrovala jako plátce daně dobrovolně. Výše obratu byla stanovena v návaznosti na trvalou výjimku 35 000 EUR pro registraci plátců, kterou si v souvislosti se vstupem do EU Česká republika v přístupové smlouvě vyjednala. [1]

Do skupiny osob osvobozených od uplatnění daně se nezahrnují osoby, které jsou registrované k dani v jiném členském státě a ani zahraniční osoby, které nemají v České republice ani sídlo a ani místo podnikání a pro jejichž registraci za plátce daně platí specifická pravidla.

1.4.3 Obrat

Obrat je základním pojmem pro registraci osob povinných k dani za plátce daně. Je vymezen v § 6 odst. 2 zákona o DPH. Obratem se rozumí souhrn plateb bez daně, včetně dotace k ceně, které osobě povinné k dani náleží za uskutečnění plnění, kterými jsou dodání zboží, poskytování služby, převod nemovitosti a to s místem plnění v tuzemsku.

Do obratu se nezahrnuje úplata z prodeje hmotného majetku a odpisovaného nehmotného majetku nebo pozemků, které jsou dlouhodobým hmotným majetkem, o kterých osoba povinná k dani účtuje nebo o kterých vede evidenci. [5]

Do obratu osoby registrované k dani v jiném členském státě nebo zahraniční osoby povinné k dani, které uskutečňují ekonomické činnosti v tuzemsku prostřednictvím provozovny

umístěné v tuzemsku, se zahrnují pouze výnosy nebo příjmy za plnění uskutečněná touto provozovnou.

1.4.4 Osoby identifikované k dani

Osobou identifikovanou k dani se stává právnická osoba, která nebyla založena za účelem podnikání a neuskutečňuje ekonomickou činnost v tuzemsku, která pořizuje zboží z jiného členského státu a hodnota pořízeného zboží bez daně v běžném kalendářním roce překročí částku 326 000 Kč v úrovni bez daně. Osobou identifikovanou k dani se stává dnem, kdy byla tato stanovená částka překročena. Přihlášku k registraci musí osoba předložit správci daně do 15 dnů ode dne překročení částky.

1.4.5 Registrace plátce

Plátcem daně mohou být pouze osoby povinné k dani a to dobrovolně, nebo ze zákona. V souvislosti s registrací daně z přidané hodnoty vzniká novým plátcům daně nárok na odpočet při změně režimu i u vymezeného majetku nabytého před datem registrace.

Registrace plátce při překročení limitu obratu

Podle § 94 zákona o dani z přidané hodnoty se plátcem daně stává osoba povinná k dani, která má sídlo a místo podnikání v tuzemsku a jejíž obrat přesáhl částku 1 000 000 Kč za 12 kalendářních měsíců. Plátcem daně se stává od prvního dne třetího měsíce následujícího po měsíci, kdy překročil obrat, pokud podá včas přihlášku k registraci, kterou musí podat do 15 dnů po skončení měsíce, ve kterém překročil stanovený obrat.

Registrace plátců ve sdružení

Plátcem se stávají osoby povinné k dani, která uskutečňuje zdanitelná plnění společně na základě smlouvy o sdružení podle § 829 OZ, nebo jiné podobné smlouvy. Sdružení není právnickou osobou, nemůže se tedy stát plátcem daně. Povinnost stát se plátcem vzniká jeho jednotlivým členům za podmínek stanovených v zákoně.

Účastníci sdružení se mohou stát plátcí ve třech stanovených případech:

- plátcí se musí stát všichni členové sdružení, překročí-li celkový obrat těchto osob stanovený obrat v rámci sdružení i mimo něj
- pokud se stane plátcem jeden z účastníků sdružení, stávají se plátcem automaticky všichni jeho členové a to k datu, ke kterému se stal plátcem účastník, který se zaregistroval jako plátcem nejdříve
- ze zákona se stává plátcem také osoba povinná k dani, která uzavře smlouvu o sdružení s plátcem daně a to k datu, kdy je tato smlouva uzavřena

Registrace při nabytí majetku v rámci privatizace a při koupi podniku

Osoby povinné k dani se sídlem nebo místem podnikání v tuzemsku se stávají plátcem ze zákona, pokud získaly majetek v rámci privatizace nebo na základě smlouvy o prodeji podniku nebo jeho části a to formou dražby nebo vkladem ode dne nabytí majetku. Osoba povinná k dani je v tomto případě povinna podat přihlášku k registraci nejpozději do 15 dnů ode dne nabytí majetku.

Registrace při transformaci obchodní společnosti nebo družstva

Při transformaci obchodních společností nebo družstev se plátcí daně stávají jejich právní nástupci a to k datu zápisu přeměny do obchodního rejstříku. Tyto osoby jsou povinny podat přihlášku k registraci do 15 dnů ode dne zápisu přeměny do obchodního rejstříku. Při změně právní formy v případě, že právnická osoba nezaniká a mění pouze své vnitřní právní poměry, nepřestává být tato společnost plátcem.

Registrace oprávněné osoby v případě úmrtí plátce

Jestliže osoba oprávněná podle živnostenského zákona pokračuje po zemřelém v jeho živnosti, neplatí povinnost provést dodanění majetku. Za stanovených podmínek dochází k přechodu plátcovství na osobu oprávněnou, pokud je již plátcem daně. Pokud plátcem není a chce se jím stát, musí podat přihlášku k registraci a stává se plátcem od následujícího dne po úmrtí plátce.

Registrace při pořízení majetku z jiného členského státu

Plátcem se stává osoba povinná k dani, která má sídlo nebo místo podnikání v tuzemsku a která uskutečňuje pořízení zboží z jiného členského státu, a to dnem, kdy hodnota pořízeného zboží bez daně v běžném kalendářním roce převyší částku 326 000 Kč. Plátcem se stává tato osoba bez ohledu na to, že její obrat za uskutečněná plnění nepřesahuje obrat pro povinnou registraci. [1]

Registrace při pořízení nového dopravního prostředku nebo zboží, které je předmětem spotřební daně

Plátcem daně se stává osoba povinná k dani, která má sídlo a nebo místo podnikání v tuzemsku a která tady pořizuje zboží nebo nový dopravní prostředek, jež je předmětem spotřební daně. Tato osoba se stává plátcem ode dne prvního pořízení zboží a to bez jakéhokoliv limitu. Daň musí tato osoba přiznat a zaplatit ji již ze zboží dodaného tento den.

Registrace při přijetí služby od osoby registrované k dani v jiném členském státu nebo zahraniční osoby povinné k dani

Plátcem se stává osoba povinná k dani, která má sídlo nebo místo podnikání v tuzemsku, které jsou poskytovány služby, u nichž je místo plnění v tuzemsku a to osobou registrovanou k dani v jiném členském státě nebo zahraniční osobou povinnou k dani. Tato osoba povinná k dani se stává plátcem dnem poskytnutí těchto služeb.

Registrace při dodání zboží s instalací nebo montáží

Plátcem daně se stává osoba povinná k dani, která má sídlo nebo místo podnikání v tuzemsku, které je dodáno zboží s instalací nebo montáží s místem plnění v tuzemsku či poskytnutí další služby s místem plnění v tuzemsku, a to osobou registrovanou k dani v jiném členském státě nebo zahraniční osobou povinnou k dani. Osoba povinná k dani, které bylo dodáno zboží s instalací nebo montáží nebo poskytnuty služby, se stává plátcem dnem dodání zboží nebo dnem poskytnutí služby. [1]

Dobrovolná registrace

Osoba povinná k dani se může stát plátcem i na základě vlastního rozhodnutí v případě, že obrat, kterého dosáhla, nepřekračuje stanovenou výši obratu pro povinnost registrace ve výši 1 000 000 Kč. Tato osoba se sídlem nebo místem podnikání v tuzemsku může předložit žádost k registraci kdykoliv a plátcem se stává ode dne účinnosti na osvědčení o registraci.

Příklad: Pokud bude mít fyzická osoba pouze příjmy z pronájmu nemovitosti, na který se vztahuje osvobození od daně, ale který je ekonomickou činností a příjmy z něj vcházejí do obratu, nemusí se tato osoba registrovat, i když příjmy z tohoto pronájmu překročí registrační limit ve výši 1 000 000 Kč. Pokud se však rozhodne nájem zdaňovat, může se dobrovolně zaregistrovat. [1]

1.4.6 Zrušení registrace

O zrušení registrace může plátce požádat nejdříve jeden rok od data účinnosti uvedeného v rozhodnutí o registraci, pokud jeho obrat za předcházejících 12 měsíců nepřesáhl obrat 1 000 000 Kč a pokud celková hodnota z jiného členského státu nepřekročila v běžném kalendářním roce částku 326 000 Kč. Tato hodnota nesměla být překročena ani v minulém roce, pokud tento zákon nestanoví jinak.

Plátcí podnikající na základě smlouvy o sdružení mohou požádat o zrušení smlouvy jednotlivě a to až při vystoupení nebo vyloučení ze sdružení a nebo pokud přestanou být osobou povinnou k dani a to až po vypořádání majetku. Při rozpuštění sdružení mohou jeho členové požádat o zrušení registrace až po vypořádání majetku ve sdružení. Pokud chce plátce požádat o zrušení registrace, je povinen prokázat, že existují důvody pro zrušení registrace.

Správce daně může zrušit registraci plátce, pokud plátce neuskuteční bez oznámení důvodů plnění, pokud plátce nesplňuje své povinnosti podle zákona a nebo když plátce přestane být povinen k dani. Správce daně je oprávněn zrušit registraci plátce, který nemá v tuzemsku sídlo ani místo podnikání pokud tento plátce v předcházejícím kalendářním roce neuskutečnil

v tuzemsku zdanitelné plnění nebo plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně.
[3]

1.5 Sazby daně z přidané hodnoty

V souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu byl přijat zákon č. 362/2009 Sb., který mění některé další zákony. Jedním z nich je i zákon o dani z přidané hodnoty. Novela zákona o DPH účinná od 1. 1. 2010 nabývá jen jednu změnu, ale podstatnou. Mění se výše sazeb daně z přidané hodnoty. Snížená sazba daně se mění z 9 % na 10 % a základní sazba z 19 % na 20 %. Přechodná ustanovení novely zákona řeší skutečnosti, které souvisí s přechodem na nové sazby. Pokud má například podnikatel rozpracované zakázky, na které v roce 2009 přijal od svých odběratelů zálohy, ale dokončeny budou až v roce 2010, v takovém případě se použije sazba daně platná v roce 2009. A to i tehdy, pokud dodavatel přijme zálohu i v roce 2010. Tuto zálohu sice zdaní již sazbou 10 % nebo 20 %, ale při vyúčtování zakázek uplatní na doplatek nebo přeplatek sazbu daně platnou v roce 2009.

Uvedené ustanovení o zálohách využijí například i pronajímatelé kteří budou v roce 2010 vyúčtovávat svým nájemníkům vedlejší služby související s nájmem za rok 2009. Pronajímatelé, kteří budou nájemníkům vyúčtovávat teplo, vodu, plyn, elektřinu za období jak 2009, tak i za období 2010 nebo jeho části, musí k 31.12.2009 provést mimořádný odpočet nebo alespoň propočet spotřeby. Při vyúčtování nájemníkům se pak celková spotřeba rozdělí na spotřebu do 31.12.2009, na kterou se uplatní sazby DPH pro rok 2009, a na spotřebu připadající na rok 2010, na kterou se uplatní nové sazby DPH od 1.1.2010.

Sazba daně u zboží

U zboží se uplatňuje sazba daně základní, pokud zákon nestanoví jinak. U zboží jako je teplo, chlad, potraviny a nápoje (vyjma alkoholu), krmiva pro zvířata, dětské pleny, knihy a brožury, noviny a časopisy atd. se uplatňuje snížená sazba daně. Snížená sazba daně se uplatňuje také při dodání hotových jídel, které nejsou určena ke konzumaci na místě, např. při dodání hotových jídel ve varnicích, při prodeji jídel v restauraci přes ulici.

Snížená sazba daně platí také u některých farmaceutických výrobků určených pro humánní medicínu. Protože některé výrobky jsou používány jak v humánní medicíně, tak ve veterinární, uplatní se u nich podle Ministerstva financí snížená sazba daně, bez ohledu na jejich faktické užití.

Snížená sazba daně se uplatňuje také u zboží pro osobní používání nemocnými, ke zmírnění trvalých následků nemoci, které nemusejí být zdravotnickým prostředkem. Jsou to např. hole pro nevidomé, manipulační stroje a zařízení pro přepravu těžce zdravotně postižených osob na vozíku, počítače speciálně upravené pro nevidomé apod.

Sazby daně u služeb

U služeb se tak jak u zboží uplatňuje sazba daně základní, tj. 20 %. U některých služeb se uplatňuje také sazba snížená. Snížená sazba daně platí pro opravy zdravotnických prostředků, invalidních vozíků. Uplatňuje se také při shromažďování, úpravě a rozvodu vody a také pro odvádění a čištění odpadních vod a svoz komunálního odpadu. U stravovacích služeb (veřejného i neveřejného stravování) platí základní sazba daně, u veškerých ubytovacích služeb však platí snížená sazba.

Snížená sazba daně platí dále při pozemní hromadné pravidelné přepravě osob a jejich zavazadel, doprava visutými lanovkami lyžařskými vleky, vodní hromadná pravidelná doprava cestujících, letecká hromadná pravidelná doprava. Ve snížené sazbě daně je nadále zařazena zdravotní a sociální péče, pokud nejsou tyto služby podle příslušných ustanovení zákona o DPH od daně osvobozeny. Úklidové práce v domácnostech a domácí péče o děti, staré a nemocné postižené občany. Ve snížené sazbě je také zahrnuto pohřebnictví a související služby.

Snížená sazba daně platí i pro vyjmenované kulturní činnosti, které zahrnují vstupné na výstavy, koncerty, filmová, divadelní a jiná kulturní zábavná představení, muzeí, zoologických a botanických zahrad, historických objektů. Snížená sazba daně dále platí pro činnost samostatných umělců, vyjma poskytnutí autorských práv. [1]

Sazby daně u bytové výstavby

Od 1.1.2008 se zužuje uplatnění snížené sazby daně pouze na poskytnutí stavebních a montážních prací spojených se změnou dokončené stavby bytového domu, rodinného domu nebo bytu, včetně jejich příslušenství, vymezenou stavebním zákonem nebo v souvislosti s opravou těchto staveb. [1]

Snížená sazba daně se tedy bude vztahovat na opravy, modernizace a rekonstrukce rodinných a bytových domů. Sníženou sazbu daně lze uplatnit i u stavebních a montážních prací týkajících se rekonstrukcí, oprav nebo modernizací nebytových prostor v bytových rodinných domech. I když jsou práce prováděny na jiné stavbě, než je rodinný nebo bytový dům, ale část této stavby je určena k bydlení, uplatní se snížená sazba daně 10 % výlučně jen pro tu část stavby určenou k bydlení, např. rekonstrukce bytu školníka ve škole atd.

Sazby daně u staveb pro sociální bydlení

Snížená sazba daně se uplatní pro stavební a montážní práce spojené s výstavbou, rekonstrukcí a opravou staveb pro sociální bydlení včetně jejich příslušenství a zařízení, které byly jako jejich součást zabudována a zamontována. Tato sazba se uplatní také v případě, kdy se nebytové prostory, bytový nebo rodinný dům, který byl určen k jiným účelům, než k bydlení, mění na stavbu pro sociální bydlení.

Jako stavba pro sociální bydlení se chápe také např. ubytovací zařízení pro příslušníky bezpečnostních sborů, pro státní zaměstnance, zařízení sociálních služeb, školská zařízení pro výkon ústavní výchovy, kojenecké ústavy a dětské domy, hospice a domovy péče o válečné veterány.

1.6 Zdaňovací období

Pokud obrat plátce za předchozí kalendářní rok nedosáhl částky 10 000 000 Kč, zdaňovacím obdobím je kalendářní čtvrtletí. Kalendářní měsíc je zdaňovacím obdobím v případě, že plátce za předcházející kalendářní rok dosáhl obrátu 10 000 000 Kč. Plátce, jehož zdaňovacím obdobím je kalendářní čtvrtletí a jehož obrat za předcházející kalendářní rok dosáhl alespoň

částky 2 000 000 Kč, má oprávnění si jako zdaňovací období zvolit kalendářní měsíc. Tuto změnu však musí nahlásit správci daně nejpozději do 31. ledna příslušného roku. Změnu zdaňovacího období ze čtvrtletního na měsíční a nebo naopak je možné provést od počátku kalendářního roku, pokud ji plátce do 31. ledna toho roku oznámí správci daně.

1.7 Osvobození od daně

Osvobozená zdanitelná plnění jsou taková plnění, která za zákonem stanovených podmínek nepodléhají dani z přidané hodnoty.

Plnění osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně

Osvobození od daně bez nároku na odpočet fakticky znamená neuplatnění daně na výstupu a ztrátu nároku na odpočet daně na vstupu u přijatých zdanitelných plnění vztahujících se k těmto osvobozeným plněním. Při splnění podmínek stanovených v § 52 jsou od daně bez nároku na odpočet daně osvobozena tato plnění:

- poštovní služby (§52)
- rozhlasové a televizní vysílání (§53)
- finanční činnosti (§54)
- pojišťovací činnosti (§55)
- převod a nájem pozemků, staveb, bytů a nebytových prostor, nájem dalších zařízení (§56)
- výchov a vzdělávání (§ 57)
- zdravotnické služby a zboží (§58)
- sociální pomoc (§59)
- provozování loterií a jiných podobných her (§ 60)
- ostatní plnění osvobozené od daně bez nároku na odpočet daně (§61)
- dodání zboží, které bylo použito pro plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně, a zboží u něhož nemá plátce nárok na odpočet daně (§62)

1.8 DPH při dodání zboží do jiného členského státu (vývoz zboží)

Od vstupu České republiky do Evropské unie byl daňový systém přizpůsoben standardům EU. Na základě zákona o DPH byl pojem „vývoz zboží“ nahrazen termínem „dodání zboží do jiného členského státu (intrakomunitární plnění)“. Dodání zboží do jiného členského státu je v tuzemsku osvobozeno od DPH v případě, že pořizovatel je v jiném členském státě registrován jako plátce DPH, je mu přiděleno DIČ a toto číslo poskytne plátcí, které mu zboží dodává. Příjem do státního rozpočtu vzniká ve státě, do kterého je zboží dovezeno.

Obrázek č. 1

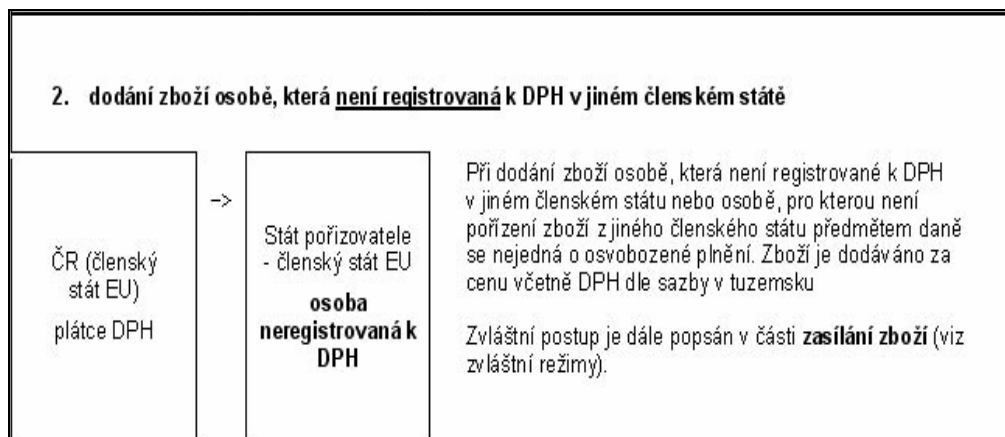
Dodání zboží osobě registrované v jiném členském státě

1. dodání zboží osobě, která je registrovaná k DPH v jiném členském státě		
ČR (členský stát EU) plátce DPH	-> Stát pořizovatele - členský stát EU osoba registrovaná k DPH	<p>Při dodání zboží do jiného členského státu osobě, která je registrovaná k DPH v jiném členském státě se jedná o osvobozené plnění s nárokem na odpočet DPH (§ 64 nového zákona o DPH).</p> <p>Český plátce tak bude dodávat zboží za ceny bez daně a tato dodání deklaruje ve svém daňovém přiznání k DPH jako dodání zboží do jiného členského státu. O dodání zboží do jiného členského státu, které plátce osvobodil od DPH rovněž plátce informuje ve svém souhrnném hlášení (viz dále).</p> <p>Pořizovatel zboží, který je osobou registrovanou k DPH v jiném členském státě, je pak povinen toto zboží řádně přiznat a zdanit ve svém státu v rámci podávaného přiznání k DPH.</p>

[8]

Osvobození od daně nebude možno uplatnit, pokud bude dodáno zboží osobě, která není plátcem daně a nebo osobě, pro kterou pořízení zboží v jiném členském nebude předmětem daně. Zboží je tedy dodáváno za cenu včetně DPH podle sazby platné v tuzemsku.

Dodání zboží osobě neregistrované k dani v jiném členském státě

[8]

1.9 DPH při pořízení zboží z jiného členského státu (dovoz zboží)

Po vstupu ČR do EU byl pojem „dovoz zboží“ do členských států nahrazen termínem „pořízení zboží z jiného členského státu“ (intrakomunitární akvizice). Pořizovatel zboží bude nakupovat za cenu bez daně, poté je povinen pořízené zboží řádně zdanit ve své zemi v rámci svého přiznání k DPH.

Při pořízení zboží od osoby, která není registrovaná v jiné členské zemi EU transakce podléhá zdanění v zemi dodavatele zboží. Dodavatel zboží z jiného členského státu tak bude dodávat zboží přímo za ceny s DPH. Pořizovatel zboží pořídí zboží za cenu včetně DPH.

1.10 Informace k DPH

- Daňové identifikační číslo DIČ
- Datový systém VIES
- Statistický systém INTRASTAT

Daňové identifikační číslo DIČ

DIČ je jednoznačná identifikace Daňového poplatníka (plátce daně). Každý daňový subjekt má své daňové identifikační číslo, které mu přidělí finanční úřad (správce daně) poté, co se daňový subjekt zaregistroval. Daňové identifikační číslo je charakterizováno dvěma písmeny, která znamenají kód země, a za nimi následuje rodné číslo plátce daně. Pomocí DIČ daňový plátce daně sděluje správci daně svou totožnost.

DIČ identifikuje poplatníky v rámci celé Evropské unie (v rámci EU je anglicky nazýváno VAT ID). Evropská komise také nabízí službu pro kontrolu správnosti DIČ. DIČ obsahuje kód CZ a kmenovou část, kterou tvoří obecný identifikátor. U fyzické osoby rodné číslo, popř. jiný obecný identifikátor, stanoví-li tak zvláštní zákon. U právnické osoby identifikační číslo. Není-li obecný identifikátor daňovému subjektu přidělen, přidělí správce daně vlastní identifikátor - výtažek odst. 13 § 33 zákona č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků.

Datový systém VIES

V rámci správy DPH u dodání zboží do jiného členského státu bude nutno řešit otázku dokazování uplatněného osvobození od DPH. Do 30. dubna 2004 byla umožněna kontrola nároku na osvobození od DPH prostřednictvím celních dokladů obsahujících potvrzení o vývozu. Ode dne vstupu ČR do Evropské unie je naše země začleněna do Jednotného vnitřního trhu, který je spojen s volným pohybem zboží, služeb, kapitálu a pracovních sil, který byl mezi členskými státy Evropské unie vytvořen 1. ledna 1993. Zrušením vnitřních hranic a kontrol na hranicích mohlo docházet k výraznému nárůstu daňových úniků. Právě z tohoto důvodu byly členské státy EU nuceny zavést nové postupy umožňující kontrolu uplatňování nároku na osvobození od DPH při dodání zboží do jiného členského státu.

Za tímto účelem byl v rámci Evropské unie vytvořen **komunitární systém výměny informací v oblasti DPH**, který **prostřednictvím elektronického systému VIES** (VAT Information Exchange System) umožňuje správcům daní členských zemí EU zkontrolovat, zda dodavatel byl oprávněn osvobodit zdanitelné plnění. Naopak v zemi určení umožnil prověřit, zda pořizovatel nabyté zboží řádně přiznal a zdanil. Systém VIES slouží k zajištění výměny informací o uskutečněných intrakomunitárních plněních a identifikačních údajů o osobách registrovaných k DPH v jednotlivých členských zemích.

Statistický systém INTRASTAT

Statistický systém pro sledování pohybu zboží mezi členskými státy při vnitrounijním obchodu. Povinnost provádění systému Intrastat je dána ustanoveními předpisů Evropské unie. Pro ČR jsou tato ustanovení upravena celním zákonem (§ 319) a příslušnou prováděcí vyhláškou k němu (č. 201/2005 Sb.). Povinnost vykazovat data pro Intrastat v ČR se týká osob, které jsou registrované nebo identifikované v ČR k DPH. Zpravodajskými jednotkami se tak stávají i právnické osoby, jako jsou například veřejnoprávní instituce, státní orgány, orgány samosprávy aj., které jsou podle zákona o DPH osobami identifikovanými k dani. Povinnost vykazovat data pro systém Intrastat však nevzniká osobě, která není v České republice registrována k DPH a nemá tak povinnost podávat přiznání k DPH (neplátce DPH).

2 Daň z přidané hodnoty ve vybraných zemích Evropské unie

Právo vybírat daně bylo v historii výsostným právem každého státu, v moderní terminologii můžeme hovořit o jednom ze symbolů národní suverenity státu. Evropská unie postupně přebírá od jednotlivých členských států část jejich národní suverenity, kdy tento přesun suverenity z národních států na Unii je obhajován jako nutnost pro potřeby fungování evropské integrace.

Platba daní v rámci podnikání v Evropské unii je jedním z nejsložitějších problémů vůbec. Než dojde ke konečnému odvedení daně, musí být podnikatel seznámen s jednotlivými národními daňovými zákony v zemích, kde podniká, i s harmonizačními pravidly platnými v Evropské unii. Daňová politika v členských státech EU nepatří mezi společné politiky. Z pohledu EU se tedy jedná o oblast se sdílenými pravomocemi, zůstává v plné kompetenci národních vlád. To znamená, že v této oblasti mohou členské státy vydávat zákony za předpokladu, že tak již neučinila EU. Členské státy si tedy samy určují, jak bude vypadat konečný právní předpis. Buď pouze předloží text dané směrnice a prezentují ho jako zákon nebo probíhá delší diskuse na více úrovních. Legislativní proces je sice delší, ale za to výsledný produkt vykazuje neskonalé vyšší úroveň a zdařile reaguje na již existující právní stav.

Snahy o sblížování daňových soustav mezi členskými státy ze strany EU jsou dlouhodobé a soustavné, ale také zdoluhavé. Jakýkoliv harmonizační postup v daňové oblasti podléhá jednomyslnému schválení ze strany členských států, to znamená, že musí souhlasit každý členský stát. Pokud nesouhlasí jediný členský stát, dohoda nemusí být uzavřena.

2.1 Harmonizace DPH

Harmonizace daňového systému je právně zakotvena v primárním právu v Římských dohodách z roku 1957. Zde je formulován zákaz ukládat na dovážené zboží sazbu daně vyšší, než jakou je zatíženo domácí zboží, zákaz poskytovat na vyvážené zboží vyšší odpočet daně, než jaká z něj byla zaplacená. Jelikož u DPH neexistuje v ES shoda pro přímou úpravu ve formě nařízení, probíhá sjednocování především prostřednictvím směrnic. Hlavní nástroje pro harmonizaci daní jsou akty sekundárního práva EU.

Základní směrnice upravující harmonizaci daní:

- **1. směrnice č. 67/227/EEC** (do 1. 1. 1970 nahradit daň z obratu systémem DPH)
- **2. směrnice č. 67/228/EEC** (přesná definice předmětu daně, dále definuje místo plnění, plátce daně, prodej zboží a poskytování služeb)
- **6. směrnice č. 77/388/EEC** - upravuje obecný postup při uplatňování DPH, byla přijata v návaznosti na první a druhou směrnici Rady. Hlavním cílem této směrnice ve vazbě na základní integrační cíle bylo přispět k odstranění překážek pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu v rámci Společenství (systém DPH nesmí být diskriminační s ohledem na původ zboží a služeb a společný trh umožňuje nenarušenou konkurenci a vede k dosažení reálného vnitřního trhu. Stanovuje pravidla pro určování základu daně, teritoriální dosah, okruhy subjektů, sazby daně.
- **Směrnice Rady 2006/112/EC** - do konce roku 2006 byla DPH v ES fakticky regulována šestou směrnicí. Tato směrnice však prodělala mnoho novelizací a změn. Proto bylo v roce 2006 z důvodu její přehlednosti a srozumitelnosti rozhodnuto, aby byla přepracována a nahrazena směrnicí novou. Od 1. ledna 2007 se tato směrnice stala novým pramenem harmonizace DPH.
- **Nařízení Rady č. 92/218/EHS** ze dne 27. ledna 1992 o vzájemné spolupráci při správě daní v oblasti nepřímého zdanění (DPH), které bylo nahrazeno Nařízením Rady č. 1798/2003/ES ze dne 7. října 2003 o správní spolupráci v oblasti daně z přidané hodnoty (toto nařízení má koordinovat opatření, která by měla zamezit vyhýbání se daňovým povinnostem a zamezit daňovým únikům překračující hranice členských států.

V roce 1993, kdy byl spuštěn jednotný vnitřní trh s volným pohybem zboží, služeb, osob a kapitálu již všechny členské státy používaly daň z přidané hodnoty. Sazby daně se však v jednotlivých zemích lišily. S účinností od roku 1993 zavedla směrnice č. 92/77/EHS minimální hranice pro sazby této daně – pro základní sazbu stanovila minimum 15 %

a pro sníženou sazbu 5 %. Nyní je právním základem pro aplikaci sazeb DPH v členských zemích Směrnice o DPH 2006/112/ES.

Žádný členský stát by neměl mít základní sazbu daně nižší než 15 % a horní hranice by neměla překročit 25 %. Každý členský stát by měl používat maximálně dvě sazby snížené, z nichž ani jedna by neměla být nižší než 5 % .

V oblasti harmonizace nepřímých daní je realizován tzv. přechodný systém, kdy se používá princip země určení (spotřeby) a princip země původu. **Princip** zdanění dle **země určení** znamená, že z vyváženého zboží se DPH neplatí (při vývozu je daň vrácena) a zboží je zdaněno až v zemi konečné spotřeby dle sazeb daně země. Přestože se mělo jednat pouze o přechodný stav, tento systém stále funguje. Důvodem je skutečnost, že uplatňování tohoto principu umožňuje členským státům zachovat různé daňové sazby.

Přechod na **princip země původu** předpokládá zavedení jednotné daňové sazby, neboť v opačném případě by se stejné zboží prodávalo s různými sazbami daně podle místa původu. Tento princip je realizován pouze v případě nákupů konečnými spotřebiteli v dané zemi s výjimkou nákupů nových dopravních prostředků (auta, letadla, lodě). DPH se vybere v zemi, ze které se dodává nebo poskytuje zdaňovaná komodita. V praxi se spíše využívá princip země původu.

2.2 Změna sazeb DPH ve vybraných zemích Evropské unie

Tak jako v České republice i v některých dalších zemích EU došlo ke změnám sazeb DPH s cílem zvýšení příjmů státního rozpočtu. Některé země zvýšily DPH již v průběhu roku 2009, jsou to:

- nejvíce zvýšilo základní sazbu DPH **Maďarsko** (od 1. 7. 2009) z 20 % na 25 %
- **Litva** zvýšila základní sazbu DPH opakovaně (od 1. 1. 2009) z 18 % na 19 % a následně (od 1. 9. 2009) z 19 % na 21 %
- **Lotyšsko** zvýšilo základní sazbu DPH (od 1. 1. 2009) z 18 % na 21 %
- **Estonsko** zvýšilo základní sazbu DPH (od 1. 7. 2009) z 18 % na 20 %

V roce 2010 zvýšila základní sazbu DPH **Velká Británie** a to z 15 % na 17,5 %. Další zemí, která se chystá změnit sazbu daně je od 1. 7. 2010 **Španělsko**. Tato země zvýší základní sazbu daně z 16 % na 18 % a sníženou sazbu daně ze 7 % na 8 %.

Jedinou zemí, kde se základní sazba pro rok 2010 snížila, je Irsko (klesla z 21,5 % na 21 %). Ke snížení základní sazby o jedno procento by mělo ještě dojít od července ve Finsku. V dalších členských zemích EU sice nedošlo ke změně sazeb DPH, ale došlo např. k přesunutí některých služeb do nižší sazby daně (např. v Německu je pro rok 2010 na ubytování v hotelu uplatněna snížená sazba daně místo základní).

2.3 Daň z přidané hodnoty na Slovensku

Od 1. 1. 2004 platí na Slovensku nový daňový systém, který realizuje daňovou reformu, jejímž důsledkem bylo například zrušení daně dědické a daně darovací. Daň z přidané hodnoty se na Slovensku uplatňuje od roku 1993. V rámci přizpůsobování daňových systémů legislativě Evropské unie přijala Slovenská republika nový zákon č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty, který nabyl účinnosti dnem přistoupení Slovenské republiky k Evropské unii.

Předmětem daně je dodání zboží a služby v tuzemsku za protihodnotu uskutečněné zdanitelnou osobou, která je v postavení zdanitelné osoby. Předmětem daně je také nabytí zboží za protihodnotu v tuzemsku z jiného členského státu Evropského společenství.

2.3.1 Zdanitelná osoba

Za zdanitelnou osobu se považuje každá osoba, která nezávisle vykonává jakoukoliv ekonomickou činnost. Ekonomickou činností se rozumí každá činnost, ze které plyne příjem. Lze do ní zahrnout činnost výrobců, obchodníků a dodavatelů služeb. Patří zde i těžební, stavební a zemědělské činnosti. Zdanitelná osoba činnost vykonávaná jako svobodné povolání podle zvláštních předpisů. Za podnikání se považuje také využívání hmotného a nehmotného majetku za účelem získání příjmů z tohoto majetku.

Státní orgány, státní fondy, orgány územní samosprávy a jiné právnické osoby, které jsou součástí veřejné moci se nepovažují za zdanitelné osoby v rozsahu hlavní činnosti při plnění úloh, na které byly zřízené. Zdanitelnou osobou je i Správa státních hmotných rezerv Slovenské republiky, ale jen v rozsahu nákupu a prodeje státních hmotných rezerv. Každá osoba, která příležitostně prodá nový dopravní prostředek z tuzemska do jiné členské země Evropské unie se považuje za zdanitelnou osobu.

2.3.2 Základ daně

Základ daně při dovozu zboží je hodnota určená pro celní účely podle celních předpisů. Základem daně při dodání zboží a nebo služby je vše, co tvoří protihodnotu, kterou dodavatel přijal nebo má přijmout od příjemců plnění. Do základu daně se zahrnuje také dotace nebo příspěvek, který je přímo spojený s cenou zboží nebo služby. Do základu daně se zahrnují i cla, poplatky a jiné daně (např. spotřební daň), dále také náklady související se zbožím nebo službou při jeho pořízení (např. náklady na balení, náklady na přepravu a pojištění aj.)

Pokud je v čase dodání zboží nebo služby poskytnuta sleva z ceny, a nebo pokud je poskytnuta sleva za dřívější úhradu ceny, základ daně se sníží o částku slevy. Jestliže dojde ke zrušení dodávky zboží nebo služby nebo k vrácení dodávky zboží nebo ke snížení ceny zboží nebo služby po vzniku daňové povinnosti, opraví se původní základ daně určený při dodání zboží nebo služby. Rozdíl mezi původním a opraveným základem daně se uvede v daňovém priznání za období, ve kterém došlo k opravě základu daně.

2.3.3 Registrační povinnost

Zdanitelná osoba, která má sídlo, místo podnikání nebo provozovnu v tuzemsku, a která dosáhla za 12 předcházejících po sobě jdoucích měsíců obrát 49 790 EUR (1 500 000 SK), musí podat žádost o registraci daně daňovému úřadu do 20 dnů kalendářního měsíce následujícího po měsíci, kdy překročil stanovený obrát. Registrační povinnost mají také zdanitelné osoby které mají sídlo nebo místo podnikání v tuzemsku a které podnikají na základě smlouvy o sdružení nebo jiné podobné smlouvy. Do celkového obrátu se započítávají obráty jednotlivých členů sdružení a obrát z jejich společného podnikání.

Žádost o registraci může podat také osoba, která nedosáhla stanoveného obratu 49 790 EUR. Když se jeden z účastníků sdružení, který podniká společně na základě smlouvy o sdružení, rozhodne registrovat u příslušného daňového úřadu, musí se všichni účastníci sdružení zaregistrovat u příslušného daňového úřadu ke stejnému dni. Pokud zdanitelná osoba, která není plátcem daně, uzavře smlouvu o sdružení s plátcem daně, je povinná podat žádost o registraci daně nejpozději do deseti dnů ode dne uzavření této smlouvy.

Povinnost podat žádost o registraci pro daň má také fyzická nebo právnická osoba, která získá podnik nebo část podniku plátce daně tvořící samostatnou organizační složku, plátcem daně se stává ode dne nabytí podniku nebo jeho části. Osoba, která je právním nástupcem plátce daně, který zaniká bez likvidace, se stává plátcem daně ode dne, kdy se stal jeho právním nástupcem.

Zdanitelná osoba, která nemá v tuzemsku sídlo ani místo podnikání, bydliště a nebo se v tuzemsku obvykle nezdržuje je povinna podat žádost daňovému úřadu před začátkem vykonávání činnosti, která je předmětem daně.

Žádost o registraci pro daň není povinna podávat osoba, která dodává jen:

- přepravní služby a s nimi související doplňkové služby, které jsou osvobozeny od daně
- služby a zboží s instalací nebo montáží, ale osobou povinnou platit daň je příjemce
- zemní plyn a elektřinu a osobou povinnou platit daň je platitel a nebo osoba registrovaná pro daň
- výrobek z tuzemska do jiného členského státu Evropské unie, který byl dovezen z třetí země a zahraniční osoba byla zastoupena daňovým zástupcem

Daňový úřad musí zdanitelnou osobu registrovat, vydat jí osvědčení o registraci a udělit jí identifikační číslo do 30 dnů ode dne doručení žádosti. Dnem uvedeným v osvědčení se zdanitelná osoba stává plátcem daně. Osobě, která nemá sídlo ani místo podnikání na Slovensku a pouze zde zboží dováží, vzniká registrační povinnost až při překročení limitu 35 000 EUR. Místo plnění bude na Slovensku a daň se bude odvádět tam. Hodnota zasílaného

zboží se sleduje po dobu jednoho kalendářního roku. Pokud zboží dodané v daném kalendářním roce překročí hranici, vzniká povinnost registrace na Slovensku. Pak se daň platí na Slovensku minimálně 2 následující kalendářní roky ode dne oznámení.

2.3.4 Zrušení registrace

Plátce daně může zažádat o zrušení registrace daně za podmínek, které jsou stanoveny zákonem:

- plátce může zažádat o zrušení registrace nejdříve jeden rok poté, co byl zaregistrován jako plátce
- obrat tohoto plátce nesmí přesáhnou částku 49 790 EUR za předcházejících 12 po sobě jdoucích měsíců
- plátcí, kteří podnikají na základě smlouvy o sdružení, zahrnují do obratu své obraty a obrat ze společného podnikání
- plátce daně může požádat o zrušení registrace, pokud skončí v tuzemsku činnost, která je předmětem daně

Pokud chce zdanitelná osoba (jež není plátcem daně nebo právnická osoba, která není zdanitelnou osobou) zažádat o zrušení registrace, musí splnit stanovené podmínky. V běžném a zároveň v kalendářním roce hodnota pořízeného zboží v tuzemsku z jiného členského státu nesmí přesáhnout částku 420 000 SK.

Daňový úřad určí plátcí při zrušení registrace poslední zdaňovací období. Po skončení tohoto období plátce přestává být plátcem a zaniká jeho osvědčení o registraci k dani a platnost daňového identifikačního čísla. Osoba, která přestala být plátcem, musí nejpozději do deseti dnů po skončení posledního zdaňovacího období odevzdat daňovému úřadu osvědčení o registraci.

2.3.5 Sazby daně

Od 1. 1. 2004 platí na Slovensku nový daňový systém, který realizuje daňovou reformu. Ztráty ve státním rozpočtu, které měly vzniknout zavedením rovné daně z příjmů, musely být vyváženy příjmy z odváděných nepřímých daní. Před reformou byla základní sazba DPH na Slovensku ve výši 20 % a snížená ve výši 14 %. Reforma stanovila jednotnou sazbu daně. Základní sazba daně na veškeré zboží a služby je 19 % ze základu daně. Od 1. ledna 2007 však platí na Slovensku snížená sazba daně ve výši 10 % ze základu daně. Tato snížená sazba daně se uplatňuje na léky a vybrané zdravotnické pomůcky. Od 1. ledna 2008 snížená sazba DPH platí také na knihy brožury, letáky a podobné zboží.

2.3.6 Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím plátce je kalendářní měsíc, pokud zákon nestanoví jinak. Pokud plátce dosáhl za předcházející kalendářní rok obrat nižší než 331 939, 19 EUR, zdaňovacím obdobím je kalendářní čtvrtletí. Plátcí, kteří podnikají na základě smlouvy o sdružení, započítávají do obratu své obraty a obrat ze společného podnikání.

Plátce, který nedosáhl za předcházející kalendářní rok obrat 331 939, 19 EUR, si může zvolit za zdaňovací období kalendářní měsíc. Tuto skutečnost však musí oznámit písemně daňovému úřadu. Změnu zdaňovacího období může plátce uplatnit od prvního měsíce po uplynutí kalendářního čtvrtroku a takto zvolené zdaňovací období je platné do konce kalendářního roku.

Plátce je povinen do 25 dnů po skončení zdaňovacího období podat daňové přiznání a v této lhůtě zaplatit vlastní daňovou povinnost. Pokud osobě, která není plátcem daně, vznikne daňová povinnost, je tato osoba povinna podat daňové přiznání do 25 dnů po skončení kalendářního měsíce, po kterém vznikla daňová povinnost.

2.3.7 Osvobození od daně

Mezi osvobozená plnění, která nepodléhají dani podle zákona dani z přidané hodnoty patří:

- poštovní služby
- zdravotní péče (poskytována státními i nestátními zařízeními, ošetřovatelství, péče zubních lékařů, záchranná zdravotní služba aj.)
- služby sociální pomoci (služby související s ochranou dětí a mládeže v sociálních zařízeních)
- výchovné a vzdělávací služby
- služby poskytované členům (jako protihodnota členského příspěvku pro vlastní členy politických stran)
- služby související se sportem nebo tělovýchovou
- kulturní služby (poskytované právnickou osobou zřízenou zákonem nebo Ministerstvem kultury Slovenské republiky)
- shromáždění finančních prostředků
- služby veřejnoprávní televize a rozhlasu (kromě reklam televizního nákupu a programů jejich propagace)
- pojišťovací služby (sociálních a zdravotních pojišťoven)
- dodání a nájem nemovitostí (dodání stavby a nebo její části, dodání pozemku, nájem prostoru a míst na parkování, nájem zařízení a strojů aj.)
- finanční služby (poskytnutí a zprostředkování půjčky a úvěru, vklady na běžný účet, činnosti týkající se plateb aj.)
- prodej poštovních cenin a kolků (poštovní ceniny určené na použití v rámci poštovních služeb)
- provozování loterií a jiných podobných her (osobou, která má na jejich provozování oprávnění podle zvláštních předpisů)
- **osvobození od daně:** při dodání zboží, při kterém nebyla odečtena daň; při dodání zboží z tuzemska do jiného členského státu; při pořízení zboží v tuzemsku z jiného členského státu; při třístranném obchodě; přepravních služeb; při vývozu zboží a služeb; při dovozu zboží

2.4 Daň z přidané hodnoty v Polsku

Daň z přidané hodnoty (Podatek od towarów i usług) je v Polsku uplatňována od roku 1993. Při vstupu do Evropské unie v roce 2004 se však muselo Polsko podřídit pravidlům společného systému daně z přidané hodnoty. Tato daň se řadí ke spotřebitelským daním, které zatěžují obrat. Je upravena zákonem ze dne 11. března 2004 o dani z přidané hodnoty (DPH) (Sb. Polské republiky z r. 2004, č. 54, pol. 535 ve znění pozd. změn) a směrnicí 2006/112/ES Rady ze dne 28. listopadu 2006 ve věci společného systému daně z přidané hodnoty.

2.4.1 Plátce daně

Plátce DPH je subjekt, který vykonává činnost podléhající zdanění v rámci hospodářské činnosti, bez ohledu na účel nebo výsledek této činnosti. Tyto subjekty mohou být jak osoby fyzické, právnické, tak organizační jednotky nemající právní subjektivitu, které nezávisle vykonávají ekonomické činnosti bez ohledu na účel nebo výsledek těchto činností. (např. sdružení podle OZ, veřejné obchodní společnosti, partnerské společnosti, apod.)

Za hospodářskou činnost pro účely DPH je považována veškerá činnost výrobců, obchodníků nebo poskytovatelů zboží a služeb, včetně subjektů získávajících přírodní zdroje a také zemědělců. Zahrnuje se zde také činnost osob vykonávajících svobodná povolání, i když daná činnost byla provedená jednorázově, ale za okolností naznačujících úmysl opakovaného vykonávání činnosti. Hospodářská činnost zahrnuje také činnosti spočívající ve využívání zboží nebo dlouhodobého nehmotného majetku za účelem výdělku.

Plátcem nejsou orgány veřejné správy a úřady veřejné správy vykonávající úkoly, k jejichž realizaci byly povolány

2.4.2 Základ daně

Základem daně je obrat, neboli dlužná částka, snížená o částku daně. Tato částka musí zahrnovat celkovou výši dlužného plnění od pořizovatele zboží nebo služby. Do základu daně jsou započítávány také dotace a subvence, jestliže mají přímý vliv na cenu plnění. Daňovým základem u dovozu zboží je celní hodnota zvýšená o příslušné celní sazby. Pokud předmětem

dovozu je zboží zdaněné spotřební dani, daňovým základem je celní hodnota zvýšená o příslušné celní sazby a spotřební daň.

2.4.3 Osvobození od daně

Mezi osvobozená plnění, která nepodléhají DPH patří:

- Lékařské služby
- Mléčné výrobky
- Bankovní služby a služby pojišťoven
- Poštovní služby a známky
- Vzdělávací a umělecké služby
- Věda

2.4.4 Sazby daně

V Polsku existují tři sazby DPH. Základní sazba daně se uplatňuje ve výši 22 %, které podléhá naprostá většina zboží a služeb. Zvláštní snížené sazbě ve výši 3 % podléhají nezpracované zemědělské produkty a potraviny. Snížená 7 % sazba je uvalena na:

- většinu potravin
- služby v cestovním ruchu
- služby související s lesnictvím a zemědělstvím
- na zboží a na léky užívané při lékařské péči
- výstavbu a opravu bytů
- přepravní služby
- hnojiva
- obecní služby (dodávka vody, čištění odpadních vod, údržba ulic aj.)
- určité knihy, noviny a časopisy

Existuje zde také nulová sazba daně, která se uplatňuje na některé vybrané výrobky, internet a export.

Při poskytování služeb v obchodu a gastronomii daňový poplatník může vypočítávat částku DPH z hrubé hodnoty zboží. V tomto případě se používají sazby:

- 18,03 % hrubé hodnoty pro zboží a služby zdaněné sazbou 22 %
- 6,54 % hrubé hodnoty pro zboží a služby zdaněné sazbou 7 %
- 2,91 % hrubé hodnoty pro zboží a služby zdaněné sazbou 3 %

2.4.5 Registrační povinnost

Povinnost k registraci k DPH vzniká v okamžiku, kdy roční obrat převyší 10 000 EUR. DIČ je obvykle uděleno do 1 měsíce. Podnik je povinen se registrovat k DPH u daňového úřadu do 20. dne následujícího měsíce od zahájení podnikání.

V souladu s článkem 395 směrnice 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty může Rada na návrh Evropské komise jednomyslně povolit kterémukoli členskému státu, aby zavedl zvláštní opatření odchylovající se od této směrnice. Dopisem zaevidovaným generálním sekretariátem Komise dne 22. června 2009 požádalo Polsko o povolení zavést zvláštní opatření odchylovající se od článku 287 směrnice o DPH s cílem osvobodit od 1. ledna 2010 od daně osoby povinné k dani, jejichž roční obrat nepřesahuje 30 000 EUR.

Rada EU, s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství a zejména na článek 93 této smlouvy, s ohledem na směrnici Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty a zejména na čl. 395 odst.1 této směrnice a s ohledem na návrh Komise Polsku povoluje osvobodit od daně osoby povinné k dani, jejichž roční obrat nepřesahuje ekvivalent částky 30 000 EUR v národní měně při kurzu platném ke dni jejího přistoupení. Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dne 1. ledna 2010 a platí do dne, kdy vstoupí v platnost ustanovení směrnice, kterou se mění maximální hodnoty ročního obratu pro osvobození od daně osob povinných k dani, a v každém případě nejpozději do 31. prosince 2012. [21]

2.5 Přepočet cizí měny při dodání zboží

Při dodání zboží do jiného členského státu EU je cena zboží mezi tuzemským plátcem, který je v roli dodavatele, a plátcem registrovaným v jiném členském státě, který zboží pořizuje, zpravidla sjednána v cizí měně. Na dodání zboží do jiného členského státu se vztahuje osvobození od daně, které je plátce povinen uvádět ve svém daňovém přiznání a při kterém vzniká povinnost přiznat osvobození od daně u tohoto plnění. Plátce, který zboží takto dodává, musí provést pro účely DPH přepočet ceny sjednané v cizí měně na českou měnu, tedy na koruny.

Ke splnění povinnosti uvést na daňovém dokladu údaje o základu daně v české měně, je nutností provést zákonným způsobem přepočet měny, a to k určitému datu. Podle ZDPH se pro přepočet na Kč použije kurz devizového trhu vyhlášený ČNB a platný pro osobu provádějící přepočet, a to ke dni vzniku povinnosti přiznat osvobození od daně. Plátce, který vede účetnictví použije pro přepočet cizí měny buď denní kurz ČNB, nebo pevný kurz (tj. kurz ČNB stanovený k určitému datu, např. první den kalendářního měsíce. Plátci, kteří nevedou účetnictví, mohou používat tzv. pevný kurz pro přepočet cizoměnových hodnot pro účely DPH s účinností od 1. 1. 2005.

2.6 Přepočet cizí měny při pořízení zboží

V souvislosti s pořízením zboží z EU bude cena realizovaná plátcem registrovaným v jiném členském státě (v pozici dodavatele zboží) a mezi tuzemským plátcem (pořizovatel) sjednána ve většině případů v cizí měně. V praxi existují ale i případy, kdy je cena zboží sjednána v české měně. Pokud se takový případ vyskytne, tak není zákonný důvod pro provedení přepočtu cizí měny. Pokud je však cena pořizovaného zboží v cizí měně, je plátce povinen provést přepočet hodnoty zboží v cizí měně na českou.

Pořizovatel má povinnost na daňovém dokladu vystaveném dodavatelem z EU doplnit požadované údaje, mezi které patří např. základ daně v české měně. Ke splnění této povinnosti je nutné provést zákonným způsobem přepočet cizí měny na českou a to k určitému konkrétnímu datu. Podle ZDPH se pro přepočet cizí měny použije kurz

devizového trhu ČNB, platný pro osobu provádějící přepočet. Povinnost plátce provést přepočet cizí měny na českou spadá na den vzniku povinnosti přiznat daň.

3 Srovnání daně z přidané hodnoty ve vybraných zemích

3.1 Srovnání sazeb DPH

Daň z přidané hodnoty se v ČR, na Slovensku i v Polsku uplatňuje od roku 1993. Postupem času, jak se vyvíjela ekonomika každého státu, se měnily i sazby. V České republice i na Slovensku se uplatňuje pouze jedna sazba základní a jedna sazba snížená, kdežto v Polsku se uplatňují sazby snížené dvě. Od 1. ledna 2010 platí v Česku novela zákona o DPH, která stanovuje jako základní sazbu 20 % a sníženou ve výši 10 %.

Na Slovensku se používá sazba základní ve výši 19 % a 10 % sazba snížená. V roce 2004 se v důsledku daňové reformy snížená sazba daně zrušila a zavedla se jednotná sazba daně na veškeré zboží a služby ve výši 19 %. V roce 2007 se ale snížená sazba daně začala opět používat, vztahovala se ale jen na léky a vybrané zdravotnické pomůcky. Od r. 2008 se vztahuje také na knihy, brožury, letáky a podobné zboží.

V Polsku se uplatňují sazby DPH tři, což je asi největší odlišnost od systému, který se uplatňuje v ČR a SR. Základní sazba je stanovena ve výši 22 %, což je jedna z nejvyšších sazeb v EU. Snížené sazby jsou ve výši 7 % a zvláštní snížená sazba ve výši 3 %, které podléhají nezpracované zemědělské produkty a potraviny. Další odlišností je, že v Polsku existuje i nulová sazba daně.

Základní sazba daně v Polsku je vyšší než na Slovensku i v ČR. Naopak snížené sazby, které jsou v ČR i na Slovensku na stejné úrovni, jsou v Polsku podstatně nižší. Jak už jsem zmínila, základní sazba DPH v Polsku je jednou z nejvyšších v celé EU, což si můžeme ověřit i v příloze č. 1. Nejvyšší základní sazba daně se uplatňuje v Dánsku, Maďarsku a Švédsku, kde dosahuje 25 %, tedy nejvyšší možné hranice stanovené orgány EU. 22 % základní sazba je druhou nejvyšší, kterou členské státy EU používají. Tato základní sazba je zavedena ve Finsku a již zmíněném Polsku. Naopak nejnižší povolená základní sazba (ve výši 15%) se používá na Kypru a v Lucembursku, které má „punc“ daňového ráje.

Tabulka č. 3

Aktuální srovnání sazeb DPH

Země	Sazby	
	Základní	Snížená
ČR	20%	10%
SR	19%	10%
Polsko	22%	7%, 3%

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 4

Historický vývoj sazby DPH v ČR

Období	Sazby	
	základní	snížená
1.1.1993 – 31.12.1994	23%	5%
1.1.1995 – 30.4.2004	22%	5%
1.5.2004 – 31.12.2007	19%	5%
1.1.2008 – 31.12.2009	19%	9%
od 1.1.2010	20%	10%

[17]

Česká republika v době své transformace hodně měnila sazby DPH. Z tabulky č. 1 můžeme vyčíst, že v devadesátých letech byla sazba DPH poměrně stálá. Po prvním roce zavedení se sice základní sazba změnila, ale pouze jen o jedno procento a to z 23 % na 22 %. Snížená sazba zůstala stejná na úrovni 5 %. Po roce 2004 však došlo k několika zajímavým změnám. Základní sazba se snížila z 22 % na 19 % a na této úrovni zůstala až konce roku 2009.

Snížená sazba však vzrostla v roce 2008 z původních 5 % na 9 %. Dlouhodobě je snaha základní sazbu snižovat a sníženou sazbu se základní sblížovat. To je také důsledek dnešní 20 % základní sazby a 10 % u snížené sazby.

Tabulka č. 5

Historický vývoj sazeb DPH na Slovensku

Období	Sazby	
	základní	snížená
1.1.1993 – 31.7.1993	23%	5%
1.8. 1993 – 31.12.1995	25%	6%
1.1.1996 – 30.6.1999	23%	6%
1.7.1999 – 31.12.2002	23%	10%
1.1. 2003 – 31.12.2003	20%	14%
1.1.2004 – 31.12.2006	19%	¹
Od 1.1.2007	19%	10%

[16]

V tabulce č. 2 vidíme, že se sazby DPH na Slovensku měnily častěji než v ČR. Celkově se sazby na Slovensku pohybovaly na vyšší úrovni než v ČR. Při srovnání sazeb v roce zavedení DPH vidíme, že Slovensko má základní sazbu na stejné úrovni, jako u nás. Snížená sazba je však na úrovni 6 %, zatímco v ČR na úrovni 5 %. V České republice docházelo v devadesátých letech spíše ke snižování základní sazby, na Slovensku se tato sazba naopak zvyšovala. I snížená sazba daně byla vyšší. V roce 2003 byla nejvyšší a to na úrovni až 14%. Podstatnou změnou v oblasti DPH byla na Slovensku daňová reforma, která zavádí od r. 2004

¹ snížená sazba se nepoužívá, je zavedena jednotná sazba DPH ve výši 19% na veškeré zboží a služby

jednotnou sazbu daně ve výši 19 % na veškeré zboží a služby. Od roku 2007 se na Slovensku opět zavádí snížená sazba daně ve výši 10%.

3.2 Srovnání registrační povinnosti

Každá osoba se musí, pokud překročí registrační limit, registrovat povinně k dani. Plátcem daně se může stát osoba povinná k dani buď ze zákona nebo dobrovolně. V České republice se plátcem daně stává osoba povinná k dani, která překročí stanovený limit obratu za 12 předcházejících kalendářních měsíců. Tento limit je v ČR stanoven ve výši 1 000 000 Kč. Plátce daně musí podat přihlášku k registraci nejpozději do 15 dnů po skončení měsíce, ve kterém překročil stanovený obrat.

Na Slovensku platí podobná pravidla pro registraci jako v ČR, ale objevují se zde odlišnosti. Tak jako u nás se plátcem daně stává osoba, která za 12 předcházejících kalendářních měsíců překročila stanovený obrat. Na Slovensku je tento obrat stanoven ve výši 1 500 000 Sk (tedy v přepočtu 49 790 EUR). Další odlišností je, že v SR si musí plátce podat žádost pro registraci nejpozději do 20 dnů po měsíci, ve kterém překročil stanovený obrat. V Česku je to pouze 15 dní.

V ČR i na Slovensku platí stejná pravidla pro registraci v případě podnikání na základě smlouvy o sdružení. Sdružení se samostatně nemůže stát plátcem daně. Pokud celkový obrat jednotlivých členů v rámci tohoto sdružení překročí stanovený obrat, musí se registrovat k dani všichni členové. Povinnost registrace pro všechny členy vzniká i v případě, že se k registraci pro daň rozhodne jen jediný člen.

Pokud bude dodávat český dodavatel, který zde nemá sídlo ani místo podnikání, dodávat na Slovensko zboží, vzniká mu povinnost registrovat se k příslušnému úřadu až po překročení stanoveného limitu 35 000 EUR. Místo plnění bude na Slovensku a daň se bude odvádět tam.

V Polsku je registrační limit podstatně menší než u nás a na Slovensku. Je stanoven ve výši 10 000 EUR. Tak jako na Slovensku, tak i v Polsku se musí registrační žádost podat nejpozději do 20 dne v měsíci následujícího po překročení stanoveného obratu.

Na základě žádosti Polské republiky, kterou zaevidovala Komise, se registrační limit změní. Rada EU na návrh Komise povoluje osvobodit od daně osoby povinné k dani, které nepřekročily ekvivalent částky **30 000 EUR** v národní měně při kurzu platném ke dni jejího přistoupení. Toto rozhodnutí platí do dne, kdy vejde v platnost ustanovení směrnice, kterou se mění maximální hodnota ročního obratu a to nejpozději do 31. 12. 2012

Tabulka č. 6

Srovnání údajů k registrační povinnosti

Země	Doba sledování obratu	Registrační limit	Registrační žádost
ČR	12 předcházejících kalendářních měsíců	1 000 000 Kč (39 864 EUR) ²	Do 20 dnů
SR	12 předcházejících kalendářních měsíců	1 500 000 Sk (49 790 EUR)	Do 15 dnů
Polsko	12 předcházejících kalendářních měsíců	10 000 EUR	Do 15 dnů

Zdroj: vlastní zpracování

3.3 Přepočet cizí měny – dodání zboží

Při dodání zboží do jiného členského státu je cena z pravidla sjednána v cizí měně. Proto je nutné provádět přepočet na českou měnu. Při dodání zboží do EU, které se považuje za osvobozené plnění, se přepočet cizí měny na českou provádí ke dni vystavení daňového dokladu a nebo k 15. dni následujícím po měsíci (v němž bylo zboží odesláno nebo přepraveno, pokud byl daňový doklad vystaven po tomto dni).

² Přepočet podle devizového kurzu ČNB k 15.4.2010 (1 CZK = 0,0398645 EUR)

Příklad č. 1

V měsíci říjnu 2009 dodal tuzemský plátce zboží do jiného členského státu. Pořizovatel zboží byla firma registrovaná k DPH na Slovensku. Cena za zboží byla sjednána ve výši 10 000 EUR. Zboží bylo přepraveno na místo určení dne 30. 10. 2009 a dne 2. 11. 2009 vystavil tuzemský dodavatel pořizovateli daňový doklad. Plátce vede účetnictví a používá pro přepočet hodnot cizích měn denní kurz ČNB (upraveno ve vnitřní směrnici účetní jednotky).

Tabulka č. 7

Přepočet měny plátcem ke dni vystavení daňového dokladu

Den povinnosti přiznat osvobození (den přepočtu pro účely DPH)	2. 11. 2009
Kurz pro účely přepočtu cizí měny stanovený ve směrnici (denní kurz ČNB k 2. 11. 2009)	28,36
Základ daně (10 000 EUR x 28,36)	283 600 Kč
Okamžik uskutečnění účetního případu (den vystavení faktury)	2. 11. 2009
Kurz ČNB k 2. 11. 2009	28,36
Pohledávka za odběratelem (10 000 EUR x kurz k 2. 11. 2009)	283 600 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tuzemský plátce dodal zboží plátcovi registrovanému v zahraničí. Plátce (dodavatel) má povinnost přiznat osvobození od daně, a to ke dni vystavení daňového dokladu. K tomuto dni je plátce povinen provést i přepočet cizí měny na českou měnu. Vzhledem k tomu, že platným kurzem pro přepočet je denní kurz ČNB, použije plátce pro přepočet pro účely DPH kurz ČNB ke dni 2. 11. 2009, tj. den vystavení daňového dokladu.

Příklad č. 2

V měsíci říjnu 2009 dodal tuzemský plátce zboží na Slovensko. Pořizovatelem byla společnost registrovaná k DPH. Cena za zboží byla sjednána ve výši 10 000 EUR, zboží bylo

přepraveno na místo určení 27. 10. 2009. Z důvodu nemoci účetní byly veškeré faktury za zboží dodané v říjnu vystaveny až v měsíci listopadu 2009. Daňový doklad na dodání zboží byl proto vystaven až s datem 20. 11. 2009. Český plátce vede účetnictví a používá pro přepočet cizích měn denní kurz ČNB (upraveno ve vnitřní směrnici účetní jednotky).

Tabulka č. 8

Přepočet měny plátcem k 15. dni následujícím po měsíci odeslání zboží

Den povinnosti přiznat osvobození (den přepočtu pro účely DPH)	15.11.2009
Kurz pro účely přepočtu cizí měny stanovený ve směrnici (denní kurz ČNB k 15. 11. 2009)	27,48
Základ daně (10 000 EUR x 27,46)	274 800 Kč
Okamžik uskutečnění účetního případu (den vystavení faktury)	20.11.2009
Kurz ČNB k 2. 11. 2009	27,88
Pohledávka za odběratelem (10 000 EUR x kurz k 20. 11. 2009)	278 800 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Plátce dodal v měsíci říjnu zboží do jiného členského státu, kdy příjemce zboží je plátcem daně. Český plátce, který je dodavatelem zboží, má povinnost přiznat osvobození od daně. V tomto daném příkladu je to do 15. 11. 2009, protože daňový doklad byl vystaven až po tomto datu. K uvedenému datu je plátce povinen provést i přepočet cizí měny na českou měnu. Platným kurzem pro přepočet je pro plátce denní kurz ČNB ke dni 15. 11. 2009, tj. 15. den měsíce následujícího po měsíci, ve kterém bylo zboží přepraveno do zahraničí.

Příklad č. 3

V měsíci lednu 2010 uzavřela česká obchodní společnost kupní smlouvu na dodávku zboží do Polska. Odběratelem byl polský podnikatel – neplátce daně. Cena za dodané zboží byla sjednána ve výši 1200 EUR. (z toho základ daně 1000 EUR a daň ve výši 200 EUR). Odběratel si zboží převzal ve firmě dodavatele dne 2. 2. 2010. Daňový doklad na dodání

tohoto zboží byl vystaven 10. 2. 2010. Český plátce vede účetnictví a používá pro přepočet cizích měn pevný denní kurz ČNB.

Tabulka č. 9

Přepočet měny při obchodování s neplátcem DPH

Den povinnosti přiznat osvobození (den přepočtu pro účely DPH)	2.2.2010
Kurz pro účely přepočtu cizí měny stanovený ve směrnici (denní kurz ČNB k 2. 2. 2010)	25,8
Základ daně (1 000 EUR x 25,80)	25 800 Kč
Výpočet DPH (25 800 Kč x 0,20)	5 160 Kč
Okamžik uskutečnění účetního případu (den vystavení faktury)	10.2.2010
Kurz ČNB k 10. 2. 2010	25,6
Pohledávka za odběratelem (1 190 EUR x kurz k 10. 2. 2010)	30 464 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Plátce realizoval v měsíci lednu dodání zboží do jiného členského státu osobě, která není plátcem daně. Při dodání tohoto zboží je plátce povinen přiznat daň na výstupu. Osvobození od daně není oprávněn plátce uplatnit, protože zboží nedodává osobě registrované k dani v jiném členském státě. Den uskutečnění zdanitelného plnění se v tomto případě stanoví k datu dodání zboží, tj. k 2. 2. 2010. Český plátce, který je v pozici dodavatele je povinen přiznat DPH na výstupu k datu 2. 2. 2010, protože tento den se považuje za uskutečnění zdanitelného plnění. V uvedený den je plátce povinen navíc provést přepočet zahraniční měny na českou. Platným kurzem je pro plátce denní kurz ČNB, plátce tedy použije pro přepočet DPH kurz ČNB ke dni 2. 2. 2010.

3.4 Přepočet cizí měny – pořízení zboží

Při pořízení zboží z jiného členského států bývá zpravidla tak jako u dodání zboží cena sjednaná v cizí měně. U pořízení zboží se však častěji mohou vyskytnout případy, kdy je zboží dodáno v české měně, tedy v korunách. Pokud se takový případ vyskytne, pak je zcela

jasné, že není nutné provádět přepočtení cizí měny. Naopak pokud je zboží pořízeno v cizí měně, vzniká zde povinnost přepočtení provést.

Při pořízení zboží z jiného členského státu se přepočtení cizí měny na českou provádí tak jako u dodání zboží. Je to buď ke dni vystavení daňového dokladu a nebo k 15. dni následujícím po měsíci, v němž bylo zboží pořízeno (pokud byl daňový doklad vystaven po tomto dni).

Příklad č. 1

Český plátcce pořídil dne 12. 2. 2010 zboží od zahraničního dodavatele, který je registrován k DPH v jiném členském státě (např. na Slovensku). Cena zboží byla sjednána ve výši 10 000 EUR. Dne 25. 2. 2010 obdržel český plátcce daňový doklad vystavený dodavatelem s datem vystavení 12. 2. 2010. Plátcce vede účetnictví a používá pevný kurz k 1. dni daného kalendářního čtvrtletí.

Tabulka č. 10

Přepočtení měny při použití pevného kurzu

Den povinnosti přiznat daň (den přepočtu pro účely DPH)	12. 2. 2010
Kurz pro účely přepočtu měny (pevný k 1. 1. 2010)	26,1
Základ daně (10 000 EUR x 26,1)	261 000 Kč
Výpočet DPH ve výši 20% (základ daně x 0,20)	52 200 Kč
Okamžik uskutečnění účetního případu	25. 2. 2010
Závazek vůči dodavateli (10 000 EUR x kurz k 1. 1. 2010)	261 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Povinnost přiznat daň vzniká českému plátcce (v souvislosti s pořízením zboží) ke dni vystavení daňového dokladu, tj. k 12. 2. 2010. K uvedenému datu je plátcce povinen provést přepočtení cizí měny. Jelikož plátcce pro přepočtení používá pevný čtvrtletní kurz, použije pro přepočtení měny pro účely DPH kurz platný k 1. 1. 2010.

Příklad č. 2

Plátce pořídil dne 3. 3. 2010 zboží od společnosti, která je registrována v jiném členském státě k DPH. Cena za zboží byla sjednána ve výši 15 000 EUR. Dne 20. 3. obdržel český plátce daňový doklad, vystavený dodavatelem z jiného ČS, s datem vystavení 3. 3. 2010. Plátce vede UCE a používá denní kurz ČNB.

Tabulka č. 11

Přepočet měny při použití denního kurzu

Den povinnosti přiznat daň (den přepočtu pro účely DPH)	3.3.2010
Denní kurz ČNB k 3. 3. 2010	26,1
Základ daně (15 000 EUR x 26,1)	391 500 Kč
Výpočet DPH ve výši 20% (základ daně x 0,20)	78 300 Kč
Okamžik uskutečnění účetního případu	20.3.2010
Denní kurz ČNB k 20. 3. 2010	25,9
Závazek vůči dodavateli (15 000 EUR x kurz k 20. 3. 2010)	388 500 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Povinnost přiznat daň vzniká českému plátcovi v souvislosti s pořízením zboží od zahraničního dodavatele z jiného členského státu ke dni vystavení daňového dokladu, tj. k 3. 3. 2010. K tomuto dni je plátce povinen provést přepočet cizí měny na českou a to kurzem ČNB stanoveným právě k tomuto dni. Pro zúčtování závazků vůči dodavateli použije plátce rovněž denní kurz ČNB, ale k datu 20. 3. 2010 (den uskutečnění účetního případu).

3.5 Daň na vstupu a výstupu

Osoba, která je plátcem daně, ať už fyzická nebo právnická, musí sledovat daň na vstupu a daň na výstupu. Podle toho, jestli je konečný součet DPH ze vstupů větší než konečný

součet DPH z výstupů (a naopak) se určí, zda plátcí vzniká daňová povinnost nebo nadměrný odpočet.

Daň na vstupu je DPH, které plátcí účtují dodavatelé. Pokud má plátce řádný daňový doklad, sníží si o tuto částku odvod DPH do státního rozpočtu. Daň na výstupu je daň, kterou plátce bude účtovat odběratelům a kterou poté odvede do státního rozpočtu (daň, kterou je povinen plátce přiznat ze základu daně).

Pokud je daň na výstupu vyšší než daň na vstupu, jedná se o daňovou povinnost, tedy tuto částku musí plátce odvést státu. Pokud je daň na výstupu nižší než daň na vstupu, jedná se o nadměrný odpočet a tuto částku plátcí stát vrátí.

Nadměrný odpočet = součet DPH ze vstupů > součet DPH z výstupů

Daňová povinnost = součet DPH z výstupů > součet DPH ze vstupů

Obrázek č. 3

Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty	
DPH ze vstupů (nákupů)	DPH z výstupů
Pohledávky za FÚ	Závazek vůči FÚ
NADMĚRNÝ ODPOČET	DAŇOVÁ POVINNOST

Zdroj: vlastní zpracování

Příklad

Plátce daně nakoupil od jiného plátce materiál na výrobu nábytku za 30 000 Kč bez DPH, DPH 20 % z 30 000 je 6000 Kč. Z pořízeného materiálu vyrobil nábytkovou stěnu, kterou prodal za 40 000 Kč bez DPH. DPH z 40 000 Kč je 8000 Kč.

Plátce má v tomto případě daňovou povinnost na výstupu 8000 Kč a nárok na odpočet ve výši 6000 Kč. Výsledkem v daném zdaňovacím období odvod státu ve výši 2000 Kč. Tomu odpovídá i výpočet přes přidanou hodnotu k pořízenému materiálu, která činila 10 000 Kč ($10\,000 \times 20\% = 2000$). V samém dopadu DPH zaplatí až osoba, která k nakoupené nábytkové stěně nepřidá další přidanou hodnotu (neprodává výrobek dál, ale ponechá si ho pro svou potřebu). Zaplatí celou daň ze všech přidaných hodnot v procesu výroby konečného výrobku.

3.6 Třístranný obchod – zjednodušený postup

Zákonem o DPH je stanoveno, že třístranným obchodem se myslí obchod, který uzavřou tři osoby registrované k dani ve třech různých členských státech. Předmětem obchodu je dodání téhož zboží mezi těmito třemi osobami s tím, že zboží je přímo odesláno nebo přepraveno z členského státu prodávajícího do členského státu kupujícího. Přepravu může uskutečnit i kupující.

Základním principem je osvobození od daně pořízení zboží prostřední osobou, která zboží dodává kupujícímu. Podmínkou používání zjednodušeného principu je, že prostřední osoba nesmí být registrována k dani v členském státě ukončení, odeslání nebo přepravy zboží.

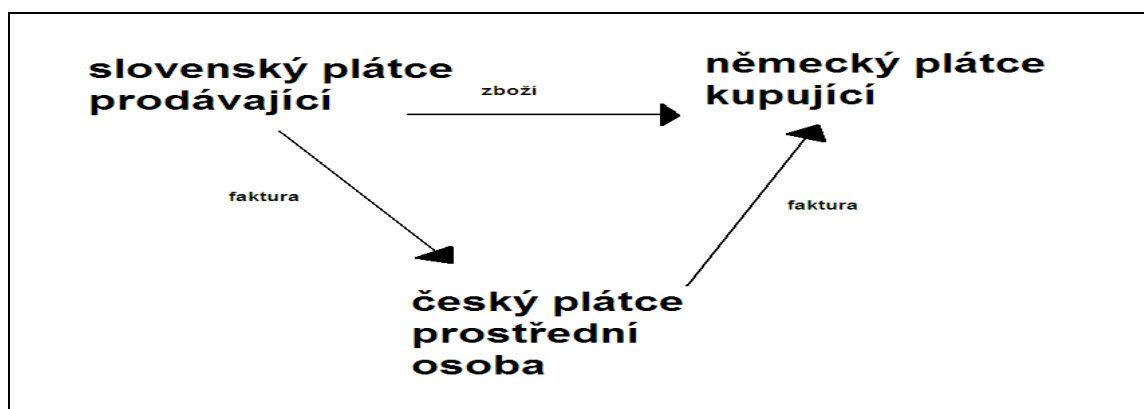
Příklad 1

Český podnikatel (plátce) jako prostřední osoba pořizuje zboží ze Slovenska od osoby registrované k dani. Toto zboží dodává do Německa. Prodávající i kupující jsou osoby registrované k dani.

V případě, že je český plátce prostřední osobou, uskutečňuje pořízení zboží od slovenského plátce, které je však při třístranném obchodu osvobozeno, a dále uskutečňuje dodání zboží do Německa. Český plátce uvede toto dodání zboží v daňovém přiznání pouze informativně.

Obrázek č. 4

Třístranný obchod

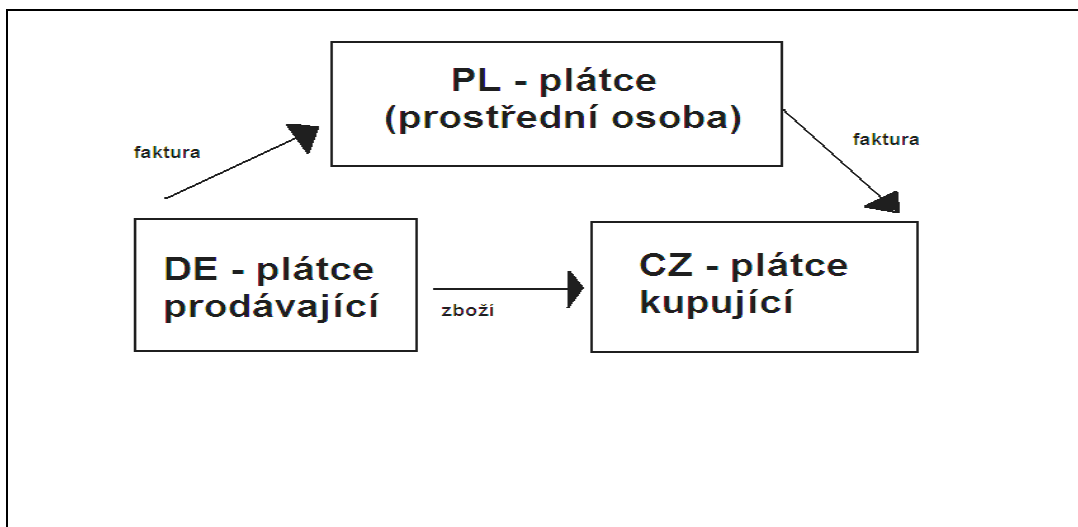
Zdroj: vlastní zpracování

Příklad č. 2

Český plátce pořizuje od polské osoby registrované k dani zboží, které je vyráběno v Německu. Do ČR bude toto zboží dodáno přímo z Německa. Obchod tedy proběhne zjednodušeným postupem. Polská prostřední osoba, která je registrována k dani, dodá zboží českému plátcovi za 2000 EUR a zboží přepraví prodávající, německá osoba registrována k dani přímo do tuzemska. Český plátce se chová standardně jako při pořízení zboží z jiného ČS a částku uvede do daňového přiznání na ř. 3 - daň na výstupu a na ř. 44 daň na vstupu.

Obrázek č. 5

Zjednodušené dodání zboží

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 12

Zjednodušené dodání zboží

č.	Popis operace	EUR	Kurz	Sazba DPH	Kč
1	Faktura od polského plátce	2000	30 Kč	20%	60 000 Kč
2	Nárok na odpočet	-	-	-	12 000 Kč
3	Daňová povinnost	-	-	-	12 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

3.6.1 Definice osob v třístranném obchodu

V třístranném obchodu figurují tyto osoby:

- **Prodávající** – osoba, která je registrována v členském státě, ze kterého je zboží odeslán nebo přepraveno přímo ke kupujícímu do jiného ČS (ve kterém je ukončení odeslání nebo přepravy zboží)
- **Kupující** – osoba registrovaná k dani v členském státě, ve kterém dochází k ukončení odeslání zboží nebo přepravy zboží a která kupuje zboží od prostřední osoby
- **Prostřední osoba** – pro účely zákona o DPH se touto osobou rozumí osoba registrovaná k dani v jiném ČS, než ve kterém je registrován k dani prodávající a kupující

4 Závěr

V Evropské unii se již dlouho debatuje a projednává daňová harmonizace. Společná daňová politika EU jako taková neexistuje, existuje pouze daňová politika jednotlivých členských států. Evropská unie má v této oblasti pouze sdílené pravomoci. Členské státy si tedy samy určují, jak bude vypadat konečný právní předpis. Harmonizace daní patří od vzniku Evropského společenství k jednomu z nejcitlivějších oblastí, protože do značné míry ovlivňuje příjmy státního rozpočtu. V České republice je daň z přidané hodnoty třetí nejvýznamnější položkou v příjmech státního rozpočtu.

Daňová harmonizace je zakotvena již v primárním právu v Římských smlouvách z roku 1957. V současnosti je tato problematika upravena prameny sekundárního práva, nejčastěji tedy směrnicemi. Důležitou směrnicí v této oblasti se stala 6. směrnice č. 77/388/EEC, jejím hlavním cílem bylo přispět k odstranění překážek pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu v rámci Společenství. Tato směrnice však prodělala mnoho novelizací a změn. Proto se od 1. ledna 2007 stala novým pramenem harmonizace DPH Směrnice Rady 2006/112/EC. Harmonizovány jsou především sazby daně z přidané hodnoty. Orgány Evropské unie stanovují minimální hranici pro sníženou sazbu 5 % a pro základní sazbu 15 %. Tato základní sazba by zároveň neměla překročit horní hranici 25 %.

Cílem mé bakalářské práce bylo zaměřit se na fungování daně z přidané hodnoty a metodou srovnávání zachytit rozdíly mezi vybranými zeměmi EU. Česká republika, Slovensko i Polsko mají daňové systémy podobné. Mezi hlavní rozdíly bych uvedla to, že na Slovensku byla od roku 2004 realizována daňová reforma, která zavedla jednotnou sazbu daně a zrušila daň z převodu nemovitostí, daň dědickou a darovací (především z důvodu nízkého výnosu). V důsledku zavedení daně z příjmů docházelo ke ztrátám ve státním rozpočtu. Ty musely být vyváženy pomocí příjmů z odváděných nepřímých daní. Před reformou byla základní sazba DPH na Slovensku ve výši 20 % a snížená ve výši 14 %. Reforma stanovila jednotnou sazbu daně. Základní sazba daně na veškeré zboží a služby se tedy stanovila na 19 % ze základu daně. Od roku 2007 se však zpět zavádí snížená sazba daně (pouze na léky a vybrané zdravotnické potřeby), která je stanovena ve výši 10 %.

Dalším podstatným rozdílem je to, že v Polsku jsou uplatňovány sazby daně z přidané hodnoty tři. Základní sazba daně je zde 22 %, tzn. vyšší než v ČR i na Slovensku, ale naopak sazby snížené jsou zde podstatně nižší (7 % a 3 %). Dalším podstatným rozdílem je, že internetové služby nejsou zdaněny (nulová sazba daně).

Seznam použité literatury

Knižní zdroje

- [1] BENDA, Václav. *Daň z přidané hodnoty 2009*. Aspi, 2009. 145 s. ISBN 978-80-7357-426-0
- [2] FITŘÍKOVÁ, Dagmar. *Uplatňování DPH v EU a třetích zemích*. Computer press, 2007. 141 s. ISBN 978-80-251-1541-1
- [3] GALOČÍK, Svatopluk, PAIKERT, Oto. *DPH 2009 Výklad s příklady*. Grada publishing, 2009. 256 s. ISBN 978-80-247-2804-9
- [4] LEDVINKOVÁ, Jana. *DPH v příkladech*. Anag, 2009. 431 s. ISBN 978-80-7263-537-5
- [5] MRKOSOVÁ, Jitka. *Podvojný účetnictví*. Computer press, 2000. 275 s. ISBN 80-7226-346-3
- [6] PITNER, Ladislav, BENDA, Václav. *Daň z přidané hodnoty s komentářem*. Anag, 2009. 479 s. ISBN 978-80-7263-539-9
- [7] ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 3. vyd. Praha: Linde, 2009. 354 s. ISBN 978-80-7201-746-1

Internetové zdroje

- [8] BUSINESSINFO.CZ. *Aplikace systému INTRSTAT v České republice* [online], vydáno 30. 7. 2007 [cit. 2010-03-29]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/statistiky-zahranicniho-obchodu/aplikace-systemu-intrastat-v-ceske/1000453/10481/#b31>>.

- [9] BUSINESSINFO.CZ. *Mezinárodní spolupráce v oblasti DPH* [online], datum 3. 8. 2009 [cit. 2010-03-29]. Dostupné z WWW:
<<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/dan-z-pridane-hodnoty/mezinarodni-spoluprace-v-oblasti-dph/1001635/43979/>>.
- [10] CZECH PROPERTY MARKET. *Novela zákona o DPH-změna sazeb DPH* [online], [cit. 2010-01-14]. Dostupné z WWW:
<<http://www.ecpm.cz/cz/clanky/1205-novela-zakona-o-dph---zmena-sazeb-dph>>.
- [11] DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY. *Charakteristika DPH* [online], [cit.2010-01-14]. Dostupné z WWW:
<http://etext.czu.cz/php/skripta/kapitola.php?titul_key=73&idkapitola=36 >.
- [12] DRASTÍKOVÁ, Jana, KUBEČKOVÁ Magdaléna. *Bariéry podnikání na vnitřním trhu EU – aneb Jak zdolat všechny překážky* [online]. c 2010 [cit 2010-03-28]. Dostupné z WWW:
<http://www.euroskop.cz/gallery/38/11482-vs_bariery_eu_brozura.pdf>. ISBN 978-80-248-1903-7.
- [13] FINANCE.CZ. *Daňový systém v Polsku* [online], [cit. 2010-04-11]. Dostupné z WWW:
<<http://www.finance.cz/dane-a-mzda/informace/danove-systemy-eu/polsko/>>.
- [14] FINANČNÍ NOVINY.CZ. *DPH v Česku a v ostatních zemích EU* [online], [cit. 2010-03-15]. Dostupné z WWW:
<<http://www.financninoviny.cz/podnikatele/zpravy/dph-v-cesku-a-v-ostatnich-zemich-eu/425338>>."

- [15] KOPŘIVA, Jan. *Harmonizovaný základ daně v EU - Konec daňové konkurence v EU* [online], [cit. 2010-03-29]. Dostupné z WWW:
<<http://209.85.135.132/search?q=cache:mof6P-tXR2IJ:www.law.muni.cz/edicni/Days-of-public-law/files/pdf/sprava-finance/Kopriva.pdf+harmoniza%C4%8Dn%C3%AD+proces+dph+v+eu&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>>.
- [16] MATOUŠEK, Pavel. *Harmonizace daňových systémů v EU a národní zájmy členských států EU* [online], [cit. 2010-03-29]. Dostupné z WWW:
<http://www.upol.cz/uploads/media/JUDr._Matousek.pdf>.
- [17] PORADA.SK. *Vývoj DPH* [online], [cit. 2010-04-14]. Dostupné z WWW:
<<http://www.porada.sk/archive/index.php/t-50019.html>>.
- [18] SVĚT DANÍ NA DLANI. *Vývoj sazeb DPH v ČR* [online], [cit. 2010-04-14]. Dostupné z WWW: <<http://www.berne.cz/danova-teorie/vyvoj-sazeb-dph-v-cr/>>.
- [19] WIKIPEDIE.ORG. *Daňové identifikační číslo* [online], editováno 15. 3. 2010 [cit. 2010-03-29]. Dostupné z WWW:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Da%C5%88ov%C3%A9_identifika%C4%8Dn%C3%A9_%C4%8D%C3%ADslo>.
- [20] ZBIERKA.SK. *Zákon č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty* [online], [cit. 2010-03-31]. Dostupné z WWW:
<<http://www.zbierka.sk/zz/predpisy/default.aspx?PredpisID=17857&FileName=04-z222&Rocnik=2004&#xml=http://www.zbierka.sk/zz/predpisy/default.aspx?HitFile=True&FileID=244&Flags=160&IndexFile=zz04&Text=z%C3%A1kon+222/2004+Zz>>.

Ostatní zdroje

- [21] Rozhodnutí Rady EU ze dne 26. 8. 2009 kterým se Polské republice povoluje použít opatření odchylovající se od článku 287 směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty

Seznam zkratek

ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
DIČ	Daňové identifikační číslo
DPH	Daň z přidané hodnoty
Kč	Koruna česká
EHS (EEC)	Evropské hospodářské společenství
ES (EC)	Evropská společenství
EU	Evropská unie
EUR	Euro
OZ	Obchodní zákoník
SK	Koruna slovenská
SR	Slovenská republika
VIES	VAT Information Exchange Systém (systém výměny informací v oblasti DPH)
ZDPH	Zákon o dani z přidané hodnoty

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

Ve Valašském Meziříčí dne

.....

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Pržno 232

756 23 JABLŮNKA

Seznam tabulek

Tab. č. 1	Výpočet ceny včetně daně ze základu daně	13
Tab. č. 2	Výpočet základu daně z ceny včetně daně	13
Tab. č. 3	Aktuální srovnání sazeb DPH	43
Tab. č. 4	Historický vývoj sazby DPH v ČR	43
Tab. č. 5	Historický vývoj sazeb DPH na Slovensku	44
Tab. č. 6	Srovnání údajů k registrační povinnosti	46
Tab. č. 7	Přepočet měny plátcem ke dni vystavení daňového dokladu	47
Tab. č. 8	Přepočet měny plátcem k 15. dni následujícím po měsíci odeslání zboží	48
Tab. č. 9	Přepočet měny při obchodování s neplátcem DPH	49
Tab. č. 10	Přepočet měny při použití pevného kurzu	50
Tab. č. 11	Přepočet měny při použití denního kurzu	51
Tab. č. 12	Zjednodušené dodání zboží	55

Seznam obrázků

Obr. č. 1	Dodání zboží osobě registrované v jiném členském státě	24
Obr. č. 2	Dodání zboží osobě neregistrované k dani v jiném členském státě	25
Obr. č. 3	Daň z přidané hodnoty	52
Obr. č. 4	Třístranný obchod	54
Obr. č. 5	Zjednodušené dodání zboží	55

Seznam grafů

Graf č. 1	Struktura celkových příjmů státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2009	10
-----------	---	----

Seznam příloh

- Příloha č. 1 Sazby DPH v zemích EU od 1. 1. 2010 (v %)
- Příloha č. 2 Daňová identifikační čísla (DIČ) používaná v jednotlivých členských zemích
Evropské unie
- Příloha č. 3 Přiznání k dani z přidané hodnoty – první část
- Příloha č. 4 Přiznání k dani z přidané hodnoty – druhá část
- Příloha č. 5 Souhrnné hlášení k dani z přidané hodnoty – první část
- Příloha č. 6 Souhrnné hlášení k dani z přidané hodnoty – druhá část
- Příloha č. 7 Názvy daně z přidané hodnoty v členských zemích EU

